

TRO & MISSION

URETFÆRDIGHED ER DRIVKRAFTEN BAG JØRNS MISSION

> SIDE 10

TEMA:
KRISTNE
SKOLER

> SIDE 24

MARY OG OSWALD SER FRUGT
AF LM'S ARBEJDE I ULANGA

> SIDE 6

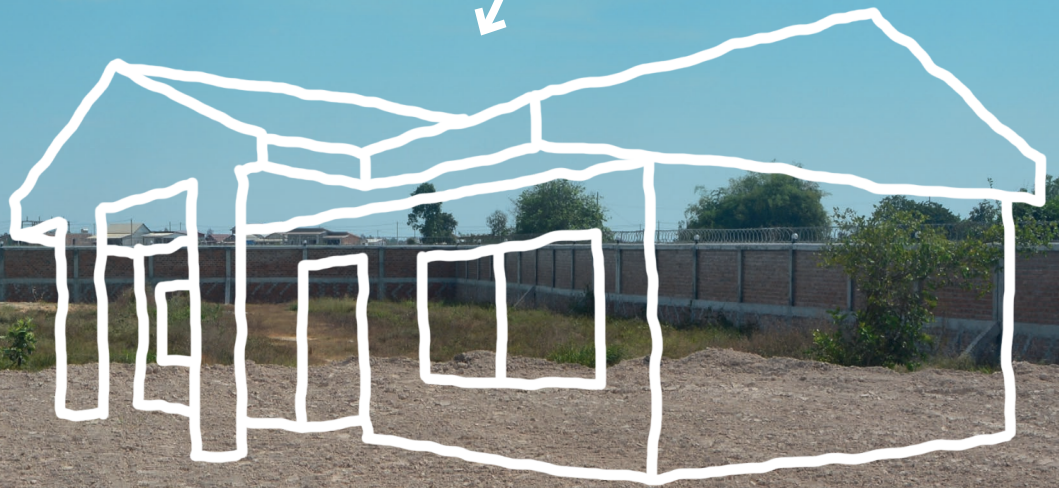
LM VESTJYLLAND SATTE FOKUS
PÅ SKÆRMENES PÅVIRKNING

> SIDE 22

23-ÅRIGE EMIL ER LIGE
BLEVET DØBT I ØSTERSØEN

> SIDE 38

Vil du være med
til at bygge en skole?

DIN STØTTE GØR EN FORSKEL

GØR BØRNEENS DRØM OM EN SKOLE TIL VIRKELIGHED
- OG STØT ARBEJDET I RUN TA EK I CAMBODJA

"Living Hope Center" blev indviet tidligere i år, men vi er ikke i mål! Til januar skal deres bygges en skolebygning til børnene i pre-school. Bygningen skal også rumme værelser og faciliteter til brug ved blandt andet kristne ungdomslejre.

STØT LM'S ARBEJDE

Når du støtter arbejdet i Cambodja, er du med til at udbrede evangeliet og bringe lys i mørket. Men din støtte går også til diakonale indsatser, så mennesker får hjælp i hverdagen og håb for fremtiden. Giv din støtte på dml.dk/stot eller på MobilePay 66288.

INDHOLD

6 Gud er vores styrke i alt, hvad vi gør

10 PORTRÆT

Jørn vil, at alle skal have Guds ord på deres hjertesprog

18 LM RUNDT

- > En hilsen fra Gud til naboerne
- > Nu er VEJEN kommet i mål
- > Lugala Hospital regnes nu blandt landets bedste

24 TEMA: KRISTNE SKOLER

- > De kristne skoler skal udruste – ikke isolere
- > Forældre: Kristen friskole eller ej?
- > Friskolen blev mit springbræt til den kristne tro
- > Kun Gud ved, hvilke ord der får hjerteplads

30 TRO I FAMILIEN

- > Kristen i skolen

32 KIRKEN VERDEN RUNDT

35 NYT FRA LM

36 Hvorfor skal vi holde os fra porno?

37 ANMELDELSE

Den store historie bibel

38 PORTRÆT

23-årige Emil blev døbt i Østersøen

MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN

ANSV. REDAKTØR

MHT@DLM.DK

HVILEPLADSEN LIGGER I DET LM'SKE DNA

Vilkårene for at være ung i dag, og hvad det betyder ind i en LM-sammenhæng, fyldte i programmet og drøftelserne, da der i sidste måned var landsgeneralforsamling på LMH.

Noget af det, der præger tidens unge, er i høj grad acceleration. Tiden er presset, og alt forandrer sig konstant med høj hastighed. Man skal nå mere på kortere tid med det resultat, at udbændthed og træthed og manglende overskud ligger og lur.

Det får i sidste ende betydning for, hvordan vores unge går ind i opgaverne i LM.

TID SOM UNDER-TEMA

I tråd med dette dukkede spørgsmålet om tid op flere steder i løbet af generalforsamlingen. Det lå nærmest som et gennemgående tema:

- Det blev diskuteret, om prædikenerne fylder nok til vores møder og gudstjenester, eller om der sættes for lidt tid af til forkyndelsen.
- Der blev talt om vigtigheden af at sætte tid af til de nye, som kommer i vores sammenhænge, så der bliver rum for samværet og relationerne.
- Det blev understreget, at vi må

sætte tid af til at være sammen med vores børn og vores unge – for at kunne vise dem, at vi vil dem, og for at få en taleret ind i deres liv.

- Og det blev påpeget, at man er nødt til at give de frivillige ude lokalt tid til at implementere de tiltag og satsninger, som ledelsen i LM ruller ud – og ikke have for travlt med at lancere nye projekter.

SKAB RUM FOR HVILEPLADSEN

Som med så mange ting er ungdomsproblematikkerne ikke kun et issue for de unge. Accelerationen, higen efter tid, som præger vores unge, lader også til at præge den ældre generation – ja alle i LM.

En af LM's opgaver i dag må derfor være at skabe rum for hvilen. Og hvis LM skal være en hvileplads for andre, må den også være det for os. Profeten Jeremias taler netop om vildfarne får, som "glemte deres hvileplads".

Det er en af LM's forcer: betoningen af hvilepladsen, af nådens virkelighed. Det er en del af det LM'ske DNA, og det lader til, at samfundet omkring os kalder på det: en hvileplads – både i menneskelig og åndelig forstand.

HUSK MISSIONSUGE 2025

Fra den 16.-23. marts 2025 opfordres alle forsamlinger i LM til at have særligt fokus på international mission.

Det er stadig et nyt koncept, og har du brug for ideer, kan du på dlm.dk/missionsuge finde inspiration og forslag til, hvordan missionsugen kan komme til udtryk i din menighed.

NY PRÆST I TARM FRIMENIGHED

Tarm Frimenighed har ansat Frank Risbjerg Kristensen som ny præst pr. 1. februar 2025.

Frank kommer fra en stilling som konsulent i Evangelisk Luthersk Missionsforening, og han har tidligere været lærer på KFS' Ledertræningscenter. Derudover er han privatpraktiserende psykoterapeut, hvilket han også vil fortsætte med på deltid i Tarm.

Frank afløser Andreas K. Ipsen, der er blevet landsleder i ELN.

FOTO: HEIDI POULSEN

STOR TILSLUTNING TIL KVINDEDAG PÅ BORNHOLM

Lørdag den 26. oktober var 104 kvinder sammen til Kvindedag på LM-lejren i Pedersker. Deltagerne mødtes til morgenkaffe, og indtil sidst på eftermiddagen var der både tid til at hygge og snakke med andre kvinder fra hele øen og til at lytte til nogle inspirerende bibeloplæg om "Mit syn på mig" og "Guds

syn på mig", "I skal leve i guds frygt" og "Vær stærke i Herren".

"Det var en fantastisk dag, og vi blev alle fyldt godt op både med dejlige og opbyggende vers fra Bibelen, samtaler med hinanden, gåtur i efterårsskoven og lækker mad," fortæller Heidi Poulsen, der var med som deltager.

FOTO: SUSAN HEBBERG JENSEN

20 ÅR MED TVÆRKULTURELT JESUS-FÆLLESSKAB. ET MÅLTIDSFÆLLESSKAB MELLEMLER FORSKELLIGE KULTURER MED JESUS I CENTRUM ER HELT FANTASTISK. I HERNING LM HAR SÅDAN ET FÆLLESSKAB NETOP FEJRET 20-ÅRS JUBILÆUM.

FOTO: JENSEN

KOLLEGIE I SIEM REAP FYLDTE 10 ÅR

Den 19.-20. oktober blev det fejret, at det er ti år siden, LM's kollegium i Siem Reap blev oprettet.

Jubilæumsfesten blev holdt i det nybyggede Living Hope Center i byen Run Ta Ek.

Kollegiet er i alle årene blevet

ledet af Theara Sim, og hun og hendes familie festede sammen med de studerende og LM's missionærer og volontører.

De nuværende volontører synes, det var en kæmpe gave at være med ved jubilæumsfesten.

FOTO: HADERSLEV KRISTNE FRISKOLE

HADERSLEV KRISTNE FRISKOLE SAMLEDE 70.000 KRONER IND TIL BØRN I CAMBODJA

70.735,33 kroner til støtte af skolegang for fattige børn i byen Run Ta Ek i Cambodja. Det var resultatet af et sponsonløb på Haderslev Kristne Friskole ved skolernes motionsdag den 11. oktober.

Dagen begyndte med opvarmning i gymnastiksalen for hele skolen efter morgenandagt, hvorefter alle gik til Haderslev Dam. Her blev der løbet rundt om søen i en time. Skolen fortæller på Facebook, at de er stolte af resultatet, hvor 2. klasse samlede flest penge ind, som var sponsoreret af forældre, familie og venner.

FOTO: JONAS ESMARCH

41 TEENAGERE PÅ TIDSREJSE. DELTAGERNE PÅ ÅRETS TEEN-EFTERÅRSLEJR PÅ SOLBAKKEN KOM VIDT OMKRING MED EN "TIDSMASKINE", DER GIK I UDU, SÅ DE ENDTE HOS DINOSAURERNE, VIKINGERNE OG EN MODSTANDSGRUPPE UNDER 2. VERDENSKRIG.

LM ER NU PÅ INSTAGRAM

Fredag den 1. november delte LM's sit første opslag på instagram.

Ved at følge den nye profil kan du nu få et andet indblik i alt det, som LM er – både i Danmark og ude i verden – og forhåbentligt blive inspireret.

Hvis du følger @luthersk_mission inden den 13. november, er du med i lodtrækningen om en tur i escape room for fem personer.

Mary og Oswald Kiseamines dør er altid åben for mange mennesker. Her står de sammen med deres tre børnebørn, som også bor i huset.

GUD ER VORES STYRKE I ALT, HVAD VI GØR

OSWALD KISENIME VAR BARN, MENS DE FØRSTE DANSKE MISSIONÆRER VAR I ULANGA. HAN OG HUSTRUEN MARY ER NU MED TIL AT HØSTE FRUGTERNE AF MISSIONSARBEJDET I TANZANIA.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO KARIN BORUP RAVNBORG, PRIVAT

In everything you do, put God first, and He will direct and crown your efforts with SUCCESS.

Sådan står der med stor skrift på et billede hjemme i stuen hos Mary og Oswald Kisenime i Ifakara, der er hovedbyen i Ulanga Kilombero Stift i Tanzania.

”Søg Guds vilje i alt, hvad du gør, så vil han lade livet lykkes for dig,” lyder citatet fra Ordsprogenes Bog 3,6 i *Bibelen på Hverdagsdansk*, og det er da også meget kendetegnende for det liv, som det nu aldrende ægtepar har levet.

De er begge pensionerede gymnasielærere og har hele deres liv været forankret i den lutherske kirke. Oswald var generalsekretær på stiftets hovedkontor i 1990'erne, hvor han stod for at gennemføre mange ændringer, og han var også med til at lede kirken videre frem, da det formelle samarbejde med LM sluttede i 2005.

HJERTERUM OG HUSRUM

Parret bor sammen med sønnen og hans familie, og hjemmet bærer præg af, at mange både børn og voksne har deres gang der. På sofabordet ligger en stak slidte sangbøger og bibler, og man fornemmer, at det er et sted med både hjerterum og husrum.

Den tidligere generalsekretær og hans kone var naboer til LM's missionærer, Helle og Peter Bech, da de var udsendt i 90'erne.

Kirken vokser. Antallet af kristne er øget, og der er flere og flere børn, der bliver døbt, og unge, der bliver konfirmeret. Det er godt.

Den lokale kirke har startet små bibelkredse, "Nyumba kwa nyumba", som betyder "fra hus til hus". Her er Mary og Oswald flittige til at åbne deres hjem.

"Vi bruger en læseplan og drøfter det, vi læser i Bibelen. Bagefter deler vi det, der foregår i vores eget liv, og hvordan vi kan hjælpe hinanden som brødre og søstre. Nogle gange taler vi om, hvordan vi kan række ud med hjælp til andre, der trænger," siger Oswald og trækker omsorgsfuldt stolen tættere på for sin kone, så hun bedre kan høre, hvad der bliver sagt.

Marys høreelse er blevet dårligere på det seneste. Desuden er hun faldet og har to gange brækket benet, så hun går også dårligt og har smerter hele tiden. Men, som hun siger: "Vi har det godt. Vores søn og svigerdatter tager sig godt af os, og Gud er vores styrke i alt, hvad vi gør."

HUSKER THYGESEN OG "MAMA UNDERWEAR"

Både Mary og Oswald er opvokset i kristne hjem. Oswald er fra Ulanga. Han blev født i 1950, kun

få måneder efter, at de første danske missionærer, Else og Niels Thygesen, kom til området og begyndte at bygge en missionsstation få meter fra hans barndomshjem i det gamle Kipingo.

Hans bedstefar, Samweli, var en brændende kristen og frugten af det evangeliserende arbejde, der var påbegyndt mange år før, LM begyndte arbejdet i området. Han var kirkens kasserer og en trofast samarbejdspartner for Thygesen og de missionærer, der fulgte efter.

Selvom Oswald ikke var ret gammel, da missionsstationen blev bygget, husker han alligevel de første missionærer – særligt Else Thygesen, som han og de andre børn kaldte for "Mama Underwear".

"Vi plejede at bade i floden, og de boede lige ved siden af. Mama Thygesen kunne ikke lide, at vi badede nøgne, så hun kom løbende med underbukser og råbte 'Underwear' og insisterede på, at vi skulle tage dem på. Derfor kaldte vi hende sådan," siger han med et smil.

GLÆDE OVER UNGE BIBELSKOLEELEVER

Som ung havde Oswald stor glæde af de bibel-

lejre, der blev til med støtte fra unge i Luthersk Mission i Danmark i forbindelse med byggeriet af Tumaini Camp, hvor der i dag er secondary school og bibelskole for hele stiftet. Han siger selv, at det var på de lejre, hans hjerte blev vakt for Gud, og han lærte Bibelen bedre at kende.

Mange år senere, i 1995, da han som stiftets generalsekretær var på besøg i Danmark, glædede det ham derfor meget at møde de unge bibelskoleelever på LMH i Hillerød, der ligesom han selv som ung fik et tættere forhold til Bibelen.

”Når jeg sammenligner det, jeg oplevede i min ungdom på Tumaini, og det jeg så på LMH, kunne jeg se, at når mennesker mødes om Guds ord, kommer der noget godt og frugtbart ud af det.”

DET ER OS, DER ER KALDET

Den nu pensionerede generalsekretær glæder sig over, at det i dag går godt for kirken i Ulanga, på trods af nogle svære år, efter LM stoppede med at sende missionærer til stiftet.

”Kirken vokser. Antallet af kristne er øget, og der er flere og flere børn, der bliver døbt, og

unge, der bliver konfirmeret og bekræftet i den kristne tro. Det er godt,” siger han med tilfredshed i stemmen.

”Da LM havde missionærer herude, var vi meget afhængige af dem for at få økonomisk hjælp, så vi kunne bygge vores kirker og andre bygninger. Men nu gør vi det selv med de penge, vi giver til støtte for arbejdet,” siger han og nævner planerne om at bygge en større kirke ved stiftets hovedkontor i Milola, fordi den nuværende er blevet for lille til de mange mennesker, der kommer der.

”Kirkens ledelse er allerede i gang med at bede menigheden om at give penge til at støtte det.”

Han omtaler også stolt det nye konferencecenter, som åbnede sidste år og er bygget med støtte fra stiftets egne kristne og midler, som de selv har søgt fra udenlandske donorer.

”Jeg tror, de kristne herude er blevet mere opmærksomme på, at kirkens arbejde er noget, vi gør for Gud – og at han kalder os til at gøre det. Missionærerne gjorde et godt stykke arbejde herude, og det er vi meget taknemmelige for, men det er os, der er kaldet til at gøre det færdigt.” ■

➤ Jørn Blohm Knudsen synes, det er uretfærdigt, hvis mennesker ikke har adgang til Guds ord på deres eget sprog.

JØRN VIL, AT ALLE SKAL HAVE GUDS ORD PÅ DERES HJERTESPROG

JØRN BLOHM KNUDSEN OPLEVEDE GUDS KÆRLIGHED FOR 39 ÅR SIDEN, OG DET SKABTE TROEN I HAM. LIGE SIDEN HAR DET VÆRET HANS PASSION, AT ANDRE SKULLE MØDE SAMME KÆRLIGHED. DET HAR BETYDET FLERE ÅR SOM MISSIONÆR, ARBEJDE FOR FORFULGTE KRISTNE OG ET ENGAGEMENT I BIBELOVERSÆTTELSE.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO JOSVA BENTHIN RØNNE, PRIVAT

Jørn Blohm Knudsen er tidligere generalsekretær i organisationerne Åbne Døre og Mission Afrika samt formand for Wycliffe bibeloversættere i Danmark. Han har en passion for at afhjælpe uretfærdighed, og han synes, det er lige så uretfærdigt, at mennesker ikke har en bibel på deres eget sprog, som at de ikke har adgang til lægehjælp.

"For os er det en selvfølge med en bibel på vores sprog, men vi er forpligtet til at dele ud af vores rigdom," siger han.

Det har ligget som en rød tråd i Jørns liv, helt fra han selv blev mødt af Jesus for 39 år siden, at alle skal have adgang til Guds ord på deres modersmål.

"Jeg tror, at mit ønske om at kæmpe mod uretfærdighed er gudgivet, men jeg ved ikke, om det er medfødt, eller noget, jeg fik, da jeg blev genfødt som 19-årig," siger han.

PÅ LMH MED 50 GRAM HASH I LOMMEN

58-årige Jørn er vokset op på Bornholm i et hjem uden tilknytning til kirke og kristendom.

"Jeg kan godt undre mig over, at det var muligt ikke at kende noget til kristendom, når jeg voks-

sede op på Bornholm, hvor der er mange aktive kristne," siger han.

Da han nærmede sig afslutningen på gymnasiet, anbefalede en studievejleder, at han tog et højskoleophold inden videre uddannelse. Valget faldt på LMH, fordi det var den eneste højskole, der tilbød et kursus på et år. Så passede det med, at han kunne begynde på videregående studier bagefter.

"Så jeg ankom til LMH med langt hår og 50 gram hash i lommen. Gud havde lukket mine øjne for, hvad var for et sted, for ellers ville jeg aldrig have taget derover," siger Jørn.

Han beskriver, at det største kulturchock nok var, at hver time begyndte med bøn og sang, og han tænkte lidt beklemt: Det bliver godt nok mange sange og bønner, mens jeg er her."

"Men jeg mødte et kristent fællesskab, og de andre elever tog godt imod mig – på trods af at det var tydeligt, at jeg stak ud."

Ud over det kristne fællesskab mødte Jørn også en masse forkyndelse på LMH, og han læste selv i Bibelen som en del af lektierne. En dag midt i oktober lå han en aften og læste i Matthæusevangeliet om, at Jesus blev pint i ypper-

Som LM-missionær i Etiopien skaffede Jørn bibler på stammesproget borana til lokale kristne.

For os er det en selvfølge med en bibel på vores sprog, men vi er forpligtet til at dele ud af vores rigdom.

stepræstens gård.

”Pludselig fik jeg et billede i mit hoved om, at han jo bare kunne rejse sig, ud-slette verden og begynde forfra, men at han blev siddende for min skyld,” siger han og beskriver omvendelsen som, at han blev kristen i omvendt rækkefølge.

”Den kærlighed måtte jeg bare tage imod. Erkendelsen af, at jeg er en synd-der, og at Gud er skaber, kom først senere.”

KALDET TIL MISSION BEGYNDTE BLANDT FLYGTNINGE

I løbet af LMH-opholdet skete der flere ting, der blev bestemmende for Jørns fremtid: Dels mødte han kaldet til international mission, og dels blev grunden lagt til hans passion for, at alle skal have adgang til Guds ord på deres eget sprog.

”Mit første møde med mission blandt ikke-danskere var, at vi var en gruppe, der tog til Tikøb og missionerede blandt flygtninge fra Libanon, der boede der. Vi havde dog ingen bibler eller andet at give dem på deres sprog,” fortæller han.

”Jeg fandt imidlertid ud af, at det kunne fås fra forlag i England og USA, så dem skrev jeg til, og de donerede traktater og bibelske materialer gratis til uddeling blandt flygtninge.”

Om foråret kom Erik Mostrup, der var LM-missionær i Tanzania på besøg på højskolen og fortalte fra sit arbejde. Gennem det fik Jørn et kald til international mission. Kaldet blev bekræftet gennem et brev fra en elev, han havde gået på LMH sammen med om efteråret. Uden at kende til hans overvejelser sluttede hun sit brev med at citere missionsbefalingen fra Matt 28,18-20.

”Jeg syntes, det var ulogisk, for hvorfor ville Gud bruge mig til at nå mennesker i en kultur, jeg ikke kendte, med evangeliet. Hvorfor sendte han mig ikke til danske unge?” siger han.

”Men jeg vidste allerede dengang, at jeg i rigt mål har noget, der er vigtigt for en missionær. Nemlig evnen til at omstille mig.”

Derfor endte det med, at han søgte optagelse på LM's daværende Missionsskole allerede i 1986. Her fik han dog afslag med den begrundelse, at han var for ny i troen, men blev opfordret til at søge igen.

Det gjorde han fem år senere, og da blev han optaget.

I ventetiden uddannede han sig til portør. Han blev også gift med Ingelise, og de fik deres første datter.

”Vi boede i Allerød i gåafstand til Sandholmlejren, der også dengang var modtagecenter for flygtninge, og

JØRN BLOHM KNUDSEN

- 58 år
- Bor i Brabrand ved Aarhus
- Gift med Ingelise, har tre voksne børn og 11 børnebørn.
- Uddannet portør 1991
- LM's Missionsskole 1991-1993
- Missionær for LM i Etiopien 1994-1998
- Generalsekretær for Open Doors 2001-2018
- Formand for Wycliffe Danmark fra 2015 – formand siden 2018
- I bestyrelsen for Retten til Liv fra 2022
- Generalsekretær for Mission Afrika 2022-2024

Jørn var ikke den typiske LMH-elev, men følte sig taget godt imod i fællesskabet.

På LMH fik Jørn kald til at drive mission. Han og familien blev senere udsendt af LM til Etiopien.

Den kærlighed måtte jeg bare tage imod. Erkendelsen af, at jeg er en synders, og at Gud er skaber, kom først senere.

derfor var det naturligt for os at starte en bibelkreds for flygtninge i vores hjem. Vi gjorde det i tæt kontakt med præsteparret Ingeborg og Arne Kappelgaard i Kingos Kirke på Nørrebro i København,” fortæller Jørn.

”På det tidspunkt boede der primært mennesker fra Østeuropa, Mellemøsten og Afrika i Sandholmlejren. Vi vidste aldrig, hvor mange der kom, men det var sjældent, at der ikke kom nogen.”

BIBELSMUGLING FRA KENYA TIL ETIOPIEN

Da Jørn var færdig med studierne på Missions-skolen, blev familien ansat som missionærer i Yabello i det sydlige Etiopien. Her arbejdede han som distriktsmissionær i et område på størrelse med Fyn, hvor der var få evangelister og to præster.

”I de år oplevede kirken imidlertid en voldsom vækst, og der var et stort behov for at give kirkelederne oplæring. De havde heller ikke adgang til bibler på deres eget sprog, borana på grund af regler fra Bibelselskabet i Etiopien,” siger han.

”Jeg fik imidlertid kontakt med en amerikansk baptistmissionær i nabolandet Kenya, som havde nogle, og som gerne ville sælge dem til mig, og så tog jeg afsted. Det var min første bibelsmuglertur.”

Men biberne var skrevet med latinske bogstaver, og dem kunne ingen af dem, der skulle have biberne, læse. De kunne kun etiopiske fideler. Derfor måtte Jørn lave læsekurser for præsterne.

”Jeg kunne ikke selv borana, men kendte jo de latinske bogstaver. De lokale kunne sproget, men ikke bogstaverne. Jeg havde dog en tolk

med, der kunne begge dele, og sammen fik vi lært dem at læse. Det var rigtig sjovt at undervise på denne måde, og efter 14 dage kunne 70 procent af deltagerne læse og var ikke længere afhængige af, at en missionær eller præst kom forbi. Nu havde de selv adgang til Guds ord.”

Familien, der nu talte tre børn, var i Yabello fra 1994-1998, hvorefter de valgte at vende tilbage til Danmark.

EN KATASTROFE, HVIS ALLE KRISTNE FORLADER ET LAND

Efter kort tid blev Jørn ringet op af en fra bestyrelsen i Åbne Døre, der opfordrede ham til at søge stillingen som generalsekretær i organisationen, der dengang var stort set ukendt i Danmark.

Han glæder sig over, at det har ændret sig, for han vurderer nemlig, at en af de største farer for kirken i Danmark er, at den lukker sig om sig selv.

”Vi har brug for vidnesbyrd om, hvad der sker i frontlinjen. Både fra missionærer i det internationale arbejde og fra mennesker, der bliver forfulgt, fordi de tror på Gud.

Åbne Døres mission er at hjælpe kirken og de kristne til at kunne være til stede i de lande, hvor de oplever svære forhold – og måske direkte forfølgelse.

”Man kan ikke sige noget til, at nogen vurderer, at det er for farligt at blive, og så flytter væk, men dem, der bliver, skal have støtte. Det er en katastrofe, hvis det er umuligt at blive, for så bliver landet drænet for kristent vidnesbyrd,” siger generalsekretæren gennem 16 år.

”Der er både færre, der kan vidne om evangeliet med ord, og færre, der kan smitte med kær-

DET FORTÆLLER ANDRE:

Jørn møder af og til mennesker, som fortæller at han har haft stor indflydelse på deres liv. Det glæder ham meget, og han nævner to eksempler:

En mand har fortalt mig, at engang Åbne Døre arrangerede en rejse til Nordkorea, havde han spurgt mig, om han måtte komme med. Han havde forventet en masse krav og et afslag med den begrundelse, at han var for gammel. "Men det eneste, du spurgte om, var: Kan du bede?" sagde han. Det blev en øjenåbner for ham om, hvad der er vigtigst for en kristen og på rejsen.

En anden gang kom en præst hen til mig og sagde: "Du er skyld i, at jeg er engageret i mission. Du satte mig i brand for den forfulgte kirke."

Han var taget på Haderslev Næs bibelcamping, fordi han gerne ville høre en koncert sidst på aftenen, men inden da skulle jeg prædike, og der ramte Gud ham gennem mine ord.

Vi har brug for vidnesbyrd om, hvad der sker i frontlinjen. Både fra missionærer og fra mennesker, der bliver forfulgt, fordi de tror på Gud.

ligheden fra Gud gennem deres moral, etik og sindelag."

Jørn fortæller, at han altid har undret sig over, hvorfor de kristne bliver forfulgt. De er jo som regel lovlige og gør ikke noget dårligt.

"Det må skyldes en indbygget modstand mod evangeliet. Man ser et spejlbillede af, hvordan man burde være. En godhed og kærlighed, som man ikke kan leve op til, og det bryder man sig ikke om," funderer han.

Jørn indskyder, at der også er noget andet, han godt kan undre sig over, nemlig at forfulgte kristne er mere frimodige til at dele evangeliet, end danske kristne er.

"Konsekvenserne ved at fortælle om Jesus er meget større i Teheran end i Tønder, men alligevel gør de det," siger han.

"Jeg tror, det skyldes, at de oplever samme kærlighed fra Gud, som jeg oplevede, da jeg blev omvendt. Og så kommer det: Det kan vi ikke bare holde for os selv."

GUD VÆRNER OM SIT ORD

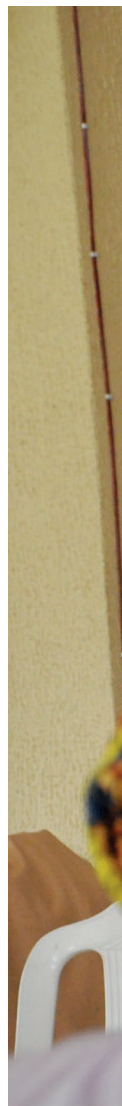
Ved besøg hos forfulgte kristne har Jørn mærket, hvor utrolig dyrebar Guds ord er for dem, der lever under forfølgelse, og det gav mere ilt til hans passion om, at alle skal have adgang til Guds ord på deres eget sprog.

Kristne i Centralasien og Mellemamerika har ofte meget svært ved at få fat i bibler, og på rejser til lande her – og til Nordkorea – har han været med til at smugle bibler ind. Og det har bekræftet for ham, hvordan Gud værner om sit ord.

"Ved hans nåde er jeg aldrig blevet taget. Han har lukket øjnene på tolde-re og fået skannere til ikke at virke – og jeg er altid "bare" gået lige igennem torden."

Erfaringen som missionær og fra de mange møder og besøg i lande med forfølgelse, har også vist ham, at det er vigtigt at stole på Guds ord, hvis man står i frontlinjen. Det gælder både blandt forfulgte kristne og der, hvor man bringer Guds ord til dem, der ikke har hørt det – i fremmede lande eller i Danmark.

"Det er påfaldende, at man ikke mø-

der en evangelist i Cambodja eller Indien, som tvivler på Guds ords sandhed,” siger han.

”Når kirken er udadrettet, bliver den mere afhængig af Gud og hans ord.”

På det område har Jørn opfattet en markant mental ændring i Vesten de sidste 50 år. Fra at ville gå i døden for, at folk i andre lande skulle høre Guds ord, til, at der nu er lande, hvor man oplever, at det er for farligt at sende folk hen.

”Jeg har ikke svaret på, hvorfor opfattelsen har ændret sig. Men hvis de skal møde Jesus, er vi nødt til at sende folk til områder, hvor der er risiko for den personlige sikkerhed. Findes der mennesker og missionselskaber der tør det i dag?” spørger han.

HJERTESPROGET KAN VÆRE MANGE TING

Jørn vender igen og igen tilbage til visionen: Guds ord skal være til rådighed på menneskers hjertesprog.

”Men hjertesproget kan være mange ting,” til-

føjer han.

”Det kan være det lokale stammesprog, men der kan også blive talt til hjertet gennem det vidnesbyrd, en sygeplejerske kommer med i handling. Jeg tror ikke, at forkyndende missionærer skal vægtes højere end diakonale medarbejdere.”

Han forklarer, at der er mange måder at komme til Gud på, og at Gud kan åbenbare sig gennem, at der er noget, mennesker gerne vil have.

”En siger: ’Ham Jesus er stærkere end djævelen, ham vil vi følge.’- En anden siger: ’Jeg kommer i kirken, fordi hjælpen var gratis.’ Jeg sagde: ’Guds kærlighed vil jeg gerne have.’ Så kommer forståelsen af, at man er en synder senere – og dermed af, at Guds nåde og frelse er meget mere end fysisk hjælp.”

”Man kan sige, de bliver kristne i omvendt rækkefølge, ligesom jeg selv blev det,” siger han. ■

Det er vigtigt for Jørn, at Guds ord også er tilgængeligt på stammesprog, så kristne i Afrika kan høre det på deres eget sprog.

> I julemagasinet 24:12 kan man læse om mennesker, der sætter ord på, hvordan de har mødt Guds kærlighed.

En hilsen fra Gud til naboer og venner

ARTIKLERNE I ÅRETS JULEMAGASIN 24:12 ER STÆRK LÆSNING OG EN HJÆLP TIL AT DELE EVANGELIET MED ANDRE.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG

Har du indimellem svært ved at tale om den kristne tro med din nabo eller kollega? Så er hjælpen nær.

Med årets evangeliserende julemagasin 24:12 i hånden er det lettere at tale om tro, og hvis du forærer dem et eksemplar, har de mulighed for at læse om mennesker, der sætter ord på, hvordan de har mødt Guds kærlighed.

SPRED BUDSKABET OM HÅB

"Gud opgiver ikke nogen, og selv når livet kuldsejler, kan man ikke falde ud af Guds hånd."

Det er stærk læsning og et kernecitat fra en af artiklerne med Kamilla Ma-

ria Jakobsen, der arbejder som frivillig gadediakon i Odense. Her fortæller hun om, hvordan hun med sin omsorg er med til at sprede budskabet om Jesus og give håb til nogle af samfundets mest udsatte.

I 24:12 kan man også læse om:

- Ægteparret Ulrika og Peter, der forlod rockermiljøet og oplevede at få en ny begyndelse.
- Musikduoen "Alt det, der drukner", der med poesi sætter ord på troen
- Billedkunstneren Maja Lisa Engelhardt, der finder inspiration til sin kunst i naturen og kristendommen.
- Og meget, meget mere ... ■

SÅDAN GØR DU

Med Julemagasinet 24:12 kan du være med til at sprede budskabet om håb – et budskab, der skinner særligt klart i jule-tiden.

Giv magasinet som en julehil-sen til naboer og venner. Eller køb en stak til uddeling i jeres lokale missionshus eller kirke i forbindelse med adventsfest, julekoncert eller lignende. Det kan også være i skolen til for-ældrene i dit barns klasse. Mu-lighederne er mange.

På Lohse.dk finder du flere forslag – og link til bestilling.

NU ER VEJEN KOMMET I MÅL

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN

LMBU har nu fået færdigproduceret det omfattende trosopføringsmateriale, som henvender sig til alle ledere, menigheder og familier, som ønsker at oplære børn og unge i den kristne tro.

VEJEN KLÆDER KLUBLEDERE PÅ

90 oplæg til børn og 90 til juniorer ligger nu klar, så man i en periode på tre år kan føre børn og juniorere igennem de centrale dele af Guds frelseshistorie.

Projektleder på VEJEN, Berit Lund Larsen er meget tilfreds med resultatet.

"Masser af frivillige har slidt og brugt deres tid på at skabe oplæg, som på en virkelige god måde klæder børne- og juniorklubledere på. Så det er fantastisk endelig at være kommet i mål".

"Jeg synes, VEJEN er mere grundigt og klæder én lidt bedre på end andet, jeg har prøvet.

Hun har fået flere positive tilkendegivelser fra dem, som allerede er gået i gang med at bruge materialet.

"Nogle har endda fået mod på at stå for bibelfortællingen i klubberne på grund af materialet," fortæller hun.

GIVER FORTÆLLINGERNE LIV

Kasper Nielsen fra Røde Kro har selv haft glæde af at bruge VEJEN.

"Jeg synes, VEJEN er mere grundigt og klæder én lidt bedre på end andet, jeg har prøvet. Og der er gode praktiske forslag til, hvordan man kan give fortællingerne liv. VEJEN giver også konkret inspiration til, hvordan man sender børnene hjem, så samtalen fortsætter hjemme hos forældrene," fortæller han. ■

DET UNIKKE VED "VEJEN"

- Det er webbaseret. Med et abonnement har man adgang til alle oplæg online på vejen.org.
- Det er bygget op over tematikker – flere af junior-oplæggene er også tidsaktuelle og forholder sig til emner såsom Halloween.
- Alle oplæg sætter bibeltekst eller temaet ind i en bibelsk og frelseshistorisk sammenhæng.
- Hvert oplæg indeholder et huskevers. Med fagter, sange og andre aktiviteter hjælper man børnene med at lære bibelvers udenad.
- Til hvert oplæg knytter sig en aktivitet – ikke kun stillesiddende aktiviteter, men ofte en fysisk leg.
- HjemVejen: Der er konkret inspiration til, hvordan samtalen kan fortsætte hjemme i familien.

LUGALA HOSPITAL REGNES NU BLANDT LANDETS BEDSTE

FOR MURERMESTER JENS KJÆRGAARD ER DET EN GLÆDE, AT DEN TANZANISKE KIRKES HOSPITAL, SOM HAN LEDTE RENOVERINGEN AF I 1990'ERNE, FORTSAT UDVIDER OG ER MED TIL AT REDDE LIV.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO KARIN BORUP RAVNBORG

”Det er jo næsten ikke til at kende igen, så meget som hospitalet er blevet udbygget!”

Ovrraskelsen er stor hos flere af deltagere på LM's jubilæumsrejse i september, da de ser Lugala Hospital. Efter mange kilometer på hullede jordveje når de helt ned i bunden af Ulangadalen i det sydlige Tanzania, og her møder de et efter forholdene stort og velfungerende hospital.

Nogle af de danske besøgende har tidligere været missionærer på stedet og kunne blandt andet genkende nogle af de gamle missionærboliger. Men

meget har ændret sig på det snart 70 år gamle hospital, der i dag har vokset sig dobbelt så stort som for knap 20 år siden, da de sidste LM-missionærer forlod Ulanga.

STORE FREMSKRIDT

Medrejseseleder Jens Kjærgaard går rundt på gangene, som forbinder de mange forskellige hospitalsfløje, og kigger nysgerrigt ind ad dørene til nogle af sengeafdelingerne.

”Hvor er det fantastisk at se, hvor flot, de har holdt bygningerne,” siger han med beundring i stemmen.

Han er også en tur omkring hospitalets tømrerværksted, hvor han hilser på en af de lokale håndværkere.

Her arbejdede den vestjyske murermester fra Skjern fra 1993-1997, hvor han var udsendt af LM for at lede en større renovering og udbygning af det dengang nedslidte hospital. Forinden havde han blandt andet arbejdet sammen med projektleder Elvin Sig Jensen omkring byggeriet af Den danske Skole i Iringa og havde derfor god erfaring med praktisk byggearbejde i Tanzania.

Alligevel var det meget anderledes forhold, han og hustruen Anette som

^
Jens Kjærgaard (tv.) var med til at lede LM's jubilæumsrejse til Ulanga og viser her de 15 deltagere rundt i området.

nygifte kom ud til i Ulanga. Dels var det varme og fugtige klima en udfordring at bo i. Dels gjorde de svært fremkommelige veje det vanskeligt at få transporteret byggematerialer fra udlandet de mange hundrede kilometer fra havnen i Dar es Salaam til hospitalet.

Han husker tilbage på færgen over Kilombero-floden syd for Ifakara, som han nogle gange måtte køre op til ad de mudrede veje i regntiden for at hente materialer, fordi lastbilerne ikke kunne komme over med færgen. I dag er der bygget en bro over floden, og flere af de dårligste strækninger er blevet asfalteret.

HØJTUDDANNET PERSONALE

Lederen af Lugala Hospital, doktor Steven Kyelula, fortæller om udviklingen af hospitalet:

”Før reoveringen i 90’erne havde hospitalet et meget dårligt ry. Nu regner man det for det bedste herfra og til Dar es Salaam.”

Hospitalet, som ejes og drives af kirken i Ulanga-Kilombero Stift med støt-

te fra udenlandske partnere, har i dag mange højtuddannede tanzaniske læger og sygeplejersker ansat. Hvert år afslutter 30-40 elever deres uddannelse på hospitalets sygeplejeskole.

Mange af de nyuddannede får job på Lugala, men det er desværre en udfordring at holde på dem, da regeringshospitalerne kan tilbyde en højere løn. Det fortæller overlæge Peter Hellmold, der i 15 år har været udsendt af en schweizisk organisation.

”Til gengæld kan vi sige, at vi er et af de eneste hospitaler, der garanterer alle patienter en basal behandling, uanset hvad de kan betale. Det er man nødt til her, hvor 90 procent af befolkningen kun lige har nok til at forsørge familien. Det er lidt som den barmhjertige samaritaner. Dem, der har størst behov, kommer først til.”

Alt i alt en opmuntrende bekræftelse på, at det hospital, som LM sammen med den lutherske kirke i Ulanga byggede for mange år siden, også i dag er med til at redde liv blandt Tanzanias fattigste. ■

HISTORIEN OM LUGALA HOSPITAL

I 1936 var to tyske sygeplejersker udsendt til Kipingo for at drive klinikarbejde i et par år.

Sundhedsarbejdet blev genoptaget i 1949 af de første LM-missionærer, Else og Niels Thygesen, hvilket senere førte til byggeriet af Lugala Hospital.

Hospitalet blev renoveret i 1990’erne med støtte fra Danida- og EU-midler på over ti millioner kroner.

Danske læger, sygeplejersker og håndværkere har været tilknyttet hospitalet, udsendt af LM.

Jordemoder Ellen Jensen var den sidste, og hun rejste hjem i 2002.

Lugala Hospital betjener omkring 170.000 mennesker inden for en radius på mere end 100 kilometer.

De 60 deltagere på repræsentantskabsmødet i Vestjylland lyttede opmærksomt til oplægget om digital dannelse. De oplevede, at emnet var relevant for alle aldre.

SKÆRME FORSTYRRER TIDEN TIL STILHED OG EFTERTANKE

LM'ERNE VAR MED, DA REPRÆSENTANTER FRA HELE LM VESTJYLLAND VAR SAMLET I OKTOBER MED FOKUS PÅ SMARTPHONES. HER HOLDT ANDERS LANDKILDEHUS OPLÆG OM SKÆRMENES PÅVIRKNING OG BEHOVET FOR STILHED.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO MARTIN HØJGAARD JENSEN

^ "Mit formål var ikke at komme med en opskrift på, hvordan man skal leve med smartphones og andre skærme, men at skabe refleksion hos den enkelte bruger," siger Anders Landkildehus, der holdt oplæg på repræsentantskabsmødet.

Alle mennesker har brug for at blive bevidst om, hvilken indflydelse skærme har i deres liv og hverdag.

Det var baggrunden for, at afdelingsstyrelsen for LM Vestjylland havde sat emnet på dagsordenen til repræsentantskabsmødet den 7. oktober.

Anders Landkildehus, der er informationsmedarbejder hos Norea og redaktør på hjemmesiden TilLiv.dk, holdt et oplæg for godt 60 personer fra alle afdelingens kredse og frimenigheder med emnet "Digital dannelse. Hvordan skærme kan påvirke livet med Gud",. Undervejs var der sat tid af til refleksion i grupper.

BJØN OG BIBELLÆSNING TRIVES I STILHEDEN

"Mit formål var ikke at komme med en opskrift på, hvordan man skal leve med smartphones og andre skærme. Det var at skabe refleksion hos den enkelte bruger," siger Anders Landkildehus.

"Det gik op for mig, at bevidst brug er

nødvendig, da jeg for få år siden fik øjnene op for, hvor meget skærme fylder i min egen hverdag. Derfor måtte jeg stille mig selv spørgsmålet: Hvad gør det ved mit forhold til Gud?"

Undersøgelser viser, at han ikke er den eneste, der bruger flere timer om dagen på sin smartphone, og på den baggrund mener han, det er godt at gøre sig den slags overvejelser.

"Smartphonen er ekstremt effektiv til at tage hvert eneste ledige øjeblik, så stilheden smuldrer væk," siger han og påpeger, at det kræver bevidste valg at styre det.

"Der er meget godt ved at have en telefon ved hånden hele tiden, og det handler ikke om, at man skal udrydde brugen af smartphonen, men prioritere de stille øjeblikke og tage forbehold mod det, der stjæler tid fra os," siger Anders.

"Rent menneskeligt er det sundt, at hjernen får ro. Der, hvor man bare kigger ud i luften eller ligger en halv time

og tænker. Hvis hjernen hele tiden får stimuli, kommer den på overarbejde. Det er også i stilheden, at de kreative tanker og ideer kommer,” siger han.

”Og så er der også et åndeligt aspekt: Gud vil have os hen til stilheden, for det er dér, bønner sker, bibellæsning trives, og tankerne om Gud og evigheden får plads. Derfor er smartphonen et supersmart redskab for Djævelen til at få os på afstand af Gud.”

KASPER HAR TAGET ET BEVIDST VALG OM AT SCROLLE MINDRE

Ud over repræsentanter for kredse og frimegheder havde afdelingsstyrelsen også inviteret bestyrelserne fra syv LMU-foreninger med.

En af dem, der tog imod invitationen, var 19-årige Kasper Kjær Jensen fra Skjern/Tarm LMU.

”Jeg tog med, fordi det var et spændende emne, men også fordi det var en god mulighed for at mødes med bestyrelser fra andre LMU’er i Vestjylland og udveksle erfaringer fra arbejdet.”

Noget, han især tager med sig fra Anders Landkildehus’ oplæg er, at brug af smartphone

ikke er dårligt i sig selv. Det sidste halve års tid har han flere gange fået fortalt, at telefonen kan ødelægge receptorer i hjernen.

”Anders sagde, at det virkelige problem er den tid, man bruger på den, og at det kræver bevidste valg, hvis man gerne vil have nye, sunde vaner og for eksempel bruge mindre tid på de sociale medier,” siger Kasper og fortæller, at han som konsekvens har ændret på den måde, han holder aftenandagt på.

”Jeg bruger en bibelapp på telefonen og læser altid som det sidste om aftenen. Men i stedet for at gøre det, når jeg har lagt mig, læser jeg nu, mens jeg sidder på sengekanten og slukker så telefonen, når jeg lægger mig ned. Så kommer jeg ikke til at bruge tid på at scrolle bagefter.”

Afdelingssekretær Martin Højgaard Jensen fornemmer, at Anders Landkildehus formåede at skabe refleksion over den enkeltes skærmbrug.

”Det satte i hvert fald mange tanker i gang hos mig selv, for jeg må erkende, at jeg også har brug for bevidst at tage magt over, hvad jeg bruger min tid på. Det er nemlig ikke kun et ungdomsproblem, siger han. ■

TEMA: KRISTNE SKOLER

I 1970'erne oplevede skoleverdenen i Danmark et boom af kristne friskoler. Her godt 50 år senere kan det for mange kristne forældre være en selvfølge at sende deres børn på en kristen friskole.

Men hvad er det kristne ved sådan en skole, og hvorfor skulle man vælge noget andet for sine børn? I de følgende sider kan du blive klogere på netop det – og så kan du læse historien om en dreng, som kom til tro gennem en kristen friskole.

DE KRISTNE SKOLER SKAL UDRUSTE – IKKE ISOLERE

DER ER ET ENORMT POTENTIALE I DE KRISTNE SKOLER OG INSTITUTIONER I DANMARK. DE HAR MEGET AT SIGE IND I DEN DANSKE KULTUR, FORDI DE PRAKTISERER ET KRISTENT MENNESKESYN, MENER SEKRETARIATSCHEF I FORENINGEN AF KRISTNE FRISKOLER.

Vi har et enormt uarticuleret reservoir af værdier og tanke-gods, som vi kan tilbyde.

Jakob Carl Christensen er sekretariatschef i Foreningen af Kristne Friskoler og arbejder sammen med foreningens øvrige ansatte med at varetage de kristne skolers interesser. Han er selv optaget af, hvad det vil sige at være en kristen skole, og hvordan det skal ud-mønte sig i skolernes dagligdag.

”De kristne skoler og institutioner kan sige noget unikt om, hvad det vil sige at være menneske. Og i dagligdagen kommer de kristne værdier til orde helt nede på ’sandkasse-niveau’, for eksempel når konflikter skal håndteres,” siger han.

KÆRLIGHEDEN TVINGER INGEN

Visse elementer i den danske kultur i dag flugter dårligt med de kristne værdier, som præger de kristne skoler i landet. Men Jakob Carl Christensen ser det ikke som et problem for skolerne, at de i forhold til værdier og normer af og til er under et vist pres fra den omkringliggende kultur.

”Jeg ser det faktisk snarere som en mulighed. Vi har et enormt uarticuleret reservoir af værdier og tanke-gods, som vi kan tilbyde. Men måske har vi i kristne kredse glemt, hvordan vi formulerer det almene på baggrund af det kristne,” påpeger han.

Han mener, at man skal turde gå ind i den kulturkamp med frimodighed.

Når det kommer til den værdikamp, som udspiller sig på det seksual-etiske

område, mener han, at de kristne skoler leverer en nænsom undervisning om køn og seksualitet med henblik på en fri holdningsdannelse.

”For kærligheden tvinger ingen. Her er der meget fokus på at skabe en ikke-manipulerende undervisning i køn og sex – hvilket nok er et særsyn i dagens Danmark,” uddyber han.

DE STATSLIGE SKOLER FÅR STØRRE FRIHED

Der, hvor han imidlertid ser en udfordring, er fra politisk hånd, hvor man i hans optik har tilgodeset den statslige løsning i de seneste år.

”Man har besluttet at frisætte folkeskolen og give den større frirum. I den forbindelse har man dog valgt at ’frede’ de frie skoler. Det har konkret betydet, at de skoler, som er under staten, får mere og mere frihed, uden at man har sat samme frigørelsesproces i gang i forhold til de frie skoler og institutioner.”

FRA BESKYTTELSE TIL UDRUSTNING

Da man i sin tid oprettede de kristne skoler, var det styret af en beskyttel-

sestænkning, fordi man ønskede at beskytte børnene fra udviklinger i kulturen såsom frigivelsen af pornoen, den frie abort og seksualundervisningen i datidens statslige skoler.

”Denne protestreaktion var helt nødvendig dengang, men skolernes praksis i dag er i meget høj grad formet af udrustningstænkning med fokus på at klæde børnene på til at leve netop det liv, der er deres i 2024,” forklarer han.

Her peger han for eksempel på trivselskrisen blandt børn og unge.

”I dag er børnene og de unge ikke skyld i noget – det er udelukkende strukturer og miljøer omkring dem, som skaber den dårlige trivsel. Og følgen bliver, at problemet skal løses ved, at man afsætter flere penge til området og derved gør det til en statslig opgave.”

Men det er ifølge Jakob med til at umyndiggøre vores børn og unge.

Han kender hverken årsag eller løsningen på den omfattende trivselskrisse, men han mener, at svaret har med menneskesyn at gøre.

”Den enkelte har selv et ansvar for sit liv – og det ansvar medfører en individuel ’mündiggørelse’, som de voksne skal understøtte,” forklarer han. ■

FORÆLDRE: KRISTEN FRISKOLE ELLER EJ?

NÅR MAN SKAL SENDE SINE BØRN I SKOLE, KAN MAN HAVE MANGE OVERVEJELSER. TO FORÆLDREPAR FORTÆLLER HER, HVORFOR DE HAR VALGT HENHOLDSVIS FOLKESKOLE OG KRISTEN FRISKOLE.

TEKST KAJA LAUTERBACH ILLUSTRATION FREEPIK

Elisabeth og Michael Agerbo Mørchs tre døtre går i folkeskole i 2. og 3. klasse.

Folkeskolen var det oplagte valg, fordi de er naboer til skolen i Erritsø ved Fredericia, hvor de bor. Men de siger også, at de nok ikke ville have valgt en friskole, hvis muligheden havde været der. De mener nemlig, det er vigtigt, at alle – både deres egne og andres børn – møder forskellige holdninger og livssyn.

”Vores børn får lov at vise, at der stadig er kristne mennesker i Danmark, og vi mener, at alle har gavn af at få kristne venner,” siger de.

”I og med vores piger og deres venner er vokset op sammen, får de lov at få tallet ind i vennernes liv.”

”At lærerne har et andet livssyn, end vi har, er ikke nødvendigvis problematisk, for det giver os anledning til løbende at tale med vores børn om, hvad det vil sige at være kristne, og på den måde kan det være med til at udruste dem til livet. De vil netop uundgåeligt møde andre livssyn i de fleste miljøer,” siger de.

ØNSKEDE, AT BØRN KUNNE BLIVE FUNDERET I DEN KRISTNE TRO

Michael slår fast, at når det gælder skolevalg, er der ikke én model, der passer til alle. Alle prøver at navigere i en situation, de egentlig ikke har fuldt overblik over.

For familien Bitsch faldt valget på det

modsatte, nemlig friskolen.

”Da det ældste af vores tre nu voksne børn skulle begynde i skole, kunne vi ikke forholde os til, at han havde udsigt til at gå sammen med 700 ikke-kristne børn,” siger Torben.

Derfor sagde han og hans kone deres job op, satte huset i nærheden af Viborg til salg og flyttede de godt 50 kilometer til Videbæk, hvor de vidste, der var en kristen friskole.

Torben fortæller, at han selv kom ret sent til personlig tro, og at det derfor var vigtigt for ham, at hans børn kom i et miljø, hvor de kunne blive funderet i den kristne tro.

”Det var en grund mere til at flytte til Videbæk. Hele familien havde behov

Ligesom en mødding kun virker som gødning, når den bliver spredt ud, er alt for mange kristne på ét sted kun til gavn for hinanden, men ikke med til, at evangeliet bliver kendt.

for at komme til et sted, hvor der ikke var langt at køre til en menighed,” siger han.

SVÆRT AT VIDE, OM DER KAN VÆRE BRUG FOR ET SKOLESKIFT

Elisabeth og Michael er bevidste om, at deres erfaringer med folkeskolen begrænser sig til indskolingen.

”Børn er forskellige, men der er en umiddelbarhed hos mindre børn, der gør, at de ikke er bange for at sige, at de går i kirkens børneklub,” siger Elisabeth. Hun oplever dog, at de andre børn så småt begynder at udfordre døtrenes livssyn.

”Så vi er opmærksomme på, at vores valg ikke må ske på bekostning af vores børns trivsel. Så hvis de over en periode ikke trives, vil vi overveje et skoleskift,” siger Elisabeth.

Michael tilføjer, at det kan være svært

at fastslå, hvornår de sociale dynamikker blandt børnene er så komplicerede, at det er tid til et skift til friskole.

”Jeg mener, at vi som kristne har pligt til at involvere os, så længe det er forsvarligt, og jeg er ærgerlig over, at der ikke er andre kristne børn i vores børns klasser,” siger han.

”Jeg tror, at en af folkeskolens udfordringer er, at det kristne livssyn stort set er ikke eksisterende. Det kan være et argument for, at de kristne skal ud i folkeskolen i stedet for at klumpe sig sammen i friskoler. Det ville være optimalt med en tre-fire kristne i hver klasse.”

VIGTIGT, AT DE KRISTNE BLIVER SPREDT LIDT UD

Torben Bitsch tilslutter sig, at der også er risikoer ved at samle alle de kristne børn på friskoler.

”Ligesom en mødding kun virker som gødning, når den bliver spredt ud, er alt for mange kristne på ét sted kun til gavn for hinanden, men ikke med til, at evangeliet bliver kendt,” siger han.

Han er dog ikke i tvivl om, at de i sin tid traf det rigtige valg.

”Det var ikke nogen let beslutning, men det at jeg fik et jobtilbud efter få dage i Videbæk, blev for mig en bekræftelse på, at vi havde truffet det rigtige valg,” siger han.

”Og selv om jeg ikke er enig i alt, hvad der er foregået på friskolen, bliver jeg mere og mere overbevist om, at vi gjorde det rigtige for vores børn, når jeg hører, hvordan folkeskolens undervisning har ændret sig.” ■

Friskolen blev mit springbræt til den kristne tro

SOM ELEV PÅ BRÆNDSTRUP KRISTNE FRISKOLE MØDTE MATHIAS SCHØDTS EN ACCEPT OG EN OMSORG, HAN IKKE HAVDE MØDT ANDRE STEDER. DET FIK HAM TIL AT VÆLGE TROEN TIL.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO PRIVAT

7. klasse blev et skelsættende skoleår for sønderjyske Mathias Schødts. Det var nemlig det år, han startede på Brændstrup Kristne Friskole.

”Jeg kendte ikke noget til, hvad det ville sige at være kristen. Men friskolen endte med at blive mit springbræt ind i den kristne tro,” fortæller han.

ALTID VELKOMMEN

Mathias, der i dag er 31 år og bor i Aalborg, gik dengang på den lokale skole uden for Rødding, der havde til og med 6. klasse. De fleste tog til en større skole i nabobyen, men Mathias og en kammerat fortsatte i 7. på den kristne friskole i Brændstrup. Det var ikke et bevidst valg fra hans forældres side af en kristen skole, for ingen i hans familie var troende. Det var mere skolens størrelse, der betød noget.

”Der gik lidt rygter om, at alting var lidt kaotisk på den store skole, og så havde vi hørt fra nogle, der var taget over på den kristne friskole, at der var

mere hyggeligt og roligt. Den lå også tættere på, og det var nemt, for så kunne jeg cykle i skole.”

De fleste af de andre elever kom fra kristne hjem og var vant til morgensang, borbøn og andagt. Men for Mathias var det grænseoverskridende i starten, fortæller han.

”Man var lidt bange for at være kikset, hvis man hoppede med på den. Det var jo de fordomme, jeg var vant til fra det miljø, jeg kom fra: ’Når du går på en kristen skole, så går lærerne og holder øje med en, og der er så mange regler og ting, du ikke må.’ Men sådan var det bare slet ikke. Der var en åbenhed og en naturlighed omkring det og en lyst til andre mennesker, som jeg ikke har været vant til før.”

”Der var ikke længere nogen, der var outsiders. Selvom man faldt udenfor, var man altid velkommen.”

SKUBBEDE MIG VIDERE

”Det var ikke sådan, at jeg blev kristen

fra den ene dag til den anden, men jeg følte mig inddraget,” siger Mathias, der fortsatte på skolen indtil slutningen af 9. klasse, hvor han endnu ikke havde taget stilling til sit eget forhold til troen.

”Jeg havde egentlig tænkt, at jeg bare skulle på gymnasiet i Ribe. Men så tog min lærer en snak med mig. Hun kunne måske godt mærke, jeg manglede et eller andet, og hun foreslog, at jeg tog på efterskole i 10. klasse.”

Det blev LM’s efterskole i Løgumkloster, hvor mange af hans klassekammerater skulle gå, og det er Mathias glad for i dag. For det var her, han fandt ud af, at han godt kunne være kristen,

selvom han kom fra et andet miljø end mange af de andre og elskede at spille computerspil.

Derefter kom han på KG, hvor han var med i LMU, og, som han siger, virkelig voksede i troen, og han har siden læst Kristendom, Kultur og Kommunikation på Diakonhøjskolen i Aarhus, hvor han kom i KFS og fik mange spændende snakke om livet som kristen.

”Friskolen har haft en kæmpe betydning i mit liv. Det er lærerne dér, som har mærket mig og set mig og skubbet mig skridtet videre. Jeg føler mig i hvert fald som en klogere og bedre version af mig selv, end jeg gjorde dengang for 15 år siden,” siger han med et smil. ■

▲ Da Mathias skulle i 7. klasse, skiftede han til Brændstrup Kristne Friskole. Det fik en kæmpe betydning for ham. I dag er han kristen og bor i Aalborg.

TIME SZILAS

VICESKOLELEDER

TSZILAS@GMAIL.COM

KUN GUD VED, HVILKE ORD DER FÅR HJERTEPLADS

”Tilskynd drengen til at følge den vej, han skal gå, selv når han bliver gammel, vil han ikke vige fra den” Ordsp 22, 6.

Det kunne være ugeordet til morgensang på en kristen friskole. Gentaget, udfoldet og perspektiveret til livet med Gud: ”Fra hvem får du vejledning til livet?” Ofte får et ugeord hjerteplads hos både elever og medarbejdere. Sådan er det med (uge)ord fra Bibelen.

De giver liv og håb, og det er Gud selv, der ved, hvilket ugeord der bliver afgørende for hvem og hvornår. Godt, der er 40 af dem, altså ugeord på et skoleår.

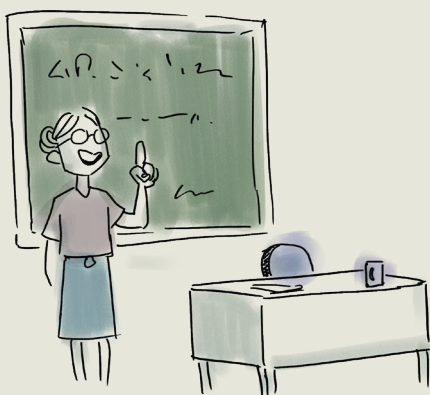
Ordene kan ende med at blive et fyldigt og opbyggende kendskab. Et sikkert fundament. En bomstærk klippe. Et beskyttende værn. En bøn. En mulighed for selvstændig stillingtagen på oplyst grundlag.

Som kristne skoler vil vi netop lære børnene at træffe rette valg, for så vil de også gøre det, så længe de lever. Det kan vi ikke i os selv, men med Helligåndens virke kan vi pege i retning af Jesus både i det talte ord og på den måde, som dagligdagene afvikles.

Forleden fortalte en pige fra 5. klasse om sit yndlingsord fra Bibelen fra en morgensang. Hun huskede ikke så meget fra selve morgensangen, kun ugeordet: ”Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses.” Det ord fik plads i hendes 11-årige hjerte.

Kristen i skolen

Der var engang en konge – og det er ganske vist – for hans navn var Kong Christian d. 6. Han blev så glad for Jesus, at han syntes, at alle børn skulle få del i troen.

Derfor besluttede han, at alle børn skulle gå i skole og lære kristendommen at kende. Sådan gik det til, at vi fik folkeskolen i 1739.

Ja, børnene skulle lære om troen. Men de skulle også lære at læse, skrive og regne. For Gud vil jo både, at vi skal kende ham, og at vi skal leve i denne verden. Og her er der brug for, at vi kan og véd mange ting.

Som årene gik, begyndte kristendommen at betyde mindre for danskerne. I 1975 besluttede Folketinget, at nu skulle folkeskolen ikke længere

være kristen. Og kristendommen skulle heller ikke længere fortælle os, hvad der er rigtigt og forkert.

Det var bestemt ikke alle forældre, der syntes, det var en god idé. De ville stadig have en kristen skole til deres børn. Der var allerede forskellige slags kristne skoler i landet, men nu blev der lavet nye kristne friskoler. På disse nye skoler blev det kristne lidt mere tydeligt i hverdagen.

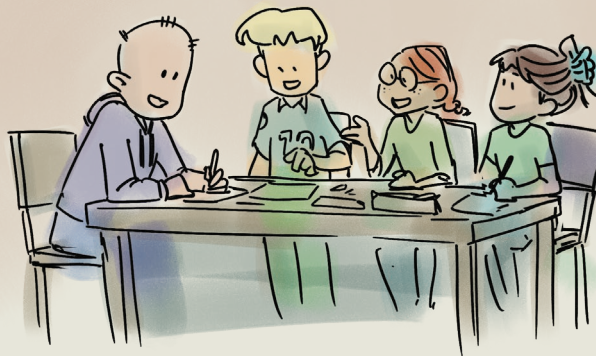
På de nye kristne skoler er det vigtigt, at det, der bliver sagt, passer med Bibelen. Både når man taler om Gud og om livet her i verden. For Gud har givet os Bibelen, så vi kan lære ham at kende og få nogle ting at vide om, hvordan vi skal leve her i verden.

På andre skoler lærer man også om kristendommen, fordi den er en vigtig del af vores samfund. Nogle gange bliver der talt om kristendommen på en god måde. Men andre gange bliver der talt om den på en måde, der ikke lig-

ner det, Bibelen fortæller. Hvis man er uheldig, bliver der også talt negativt om troen. Der er jo mange, der ikke tror på, at Bibelen taler sandt om, hvad der er rigtigt og forkert.

Der er kristne børn både i folkeskolen, på de nye kristne friskoler og på andre slags skoler.

Skoler skal hjælpe børn til at blive kloge på verden og menneskene, blive dygtige til alt muligt og blive klar til at yde en indsats. På alle skoler er der noget, der er godt, og noget, der er svært. Ingen skoler er jo perfekte.

Forældre må vælge skole for deres børn. Og så må man sammen tale om det, der er godt og skidt i skolen og prøve at finde gode veje i det, der er svært.

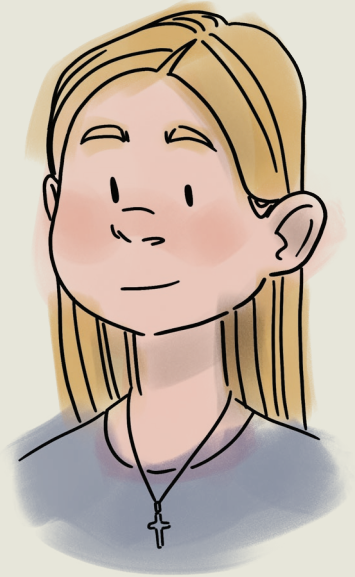
Hvis skolen ikke hjælper børnene godt nok til at forstå, hvad Bibelen siger om vores liv og vores verden – eller måske endda modarbejder det – så er det vigtigt, at børnene får hjælp til det derhjemme og i børneklubber og på lejre.

VILLY

SOFIE

Her er to børn, der gerne vil skifte skole. Prøv at forestille jer samtalen mellem dem og deres forældre. Hvad siger de? Måske har I endda lyst til at lave et lille rollespil ...

Villy går på en kristen skole. Hans far og mor synes, det er vigtigt, at skolen har samme syn på livet, som Bibelen og de selv har. De tænker, at det hjælper Villy bedst til at leve som kristen i verden.

Men han har det faktisk ikke helt godt på skolen. Der er flere af lærerne, han ikke kan lide, og han har ingen venner i klassen.

Hans gode ven, Emil, går i den lokale folkeskole, så Villy vil rigtig gerne skifte skole og gå i klasse med ham.

Sofie går i folkeskole. Hendes far og mor synes, det er vigtigt, at man lærer at være kristen sammen med mennesker, som man bor i nærheden af, og som måske ikke er kristne.

Men Sofie synes somme tider, det er svært at være i skolen. Hun bliver let usikker og tør ikke rigtig sige sin mening, når andre taler negativt om det at være kristen. Hun ved heller ikke altid, hvad hun skal tænke om alt det, der lyder anderledes.

Sofie vil gerne skifte til en kristen skole, selvom hun så skal køre en halv time med bus hver morgen.

I rapporten "Kristne fri- og efterskoler" kan man læse om kristne skoler: Hvad er begrundelsen for at drive kristne skoler? Hvad fylder kristendommen på en kristen skole? Hvilke udfordringer har skolerne? Hvilken sammenhæng er der mellem LM og kristne skoler?

Har man sine børn i folkeskolen, kan man bruge rapporten til at blive opmærksom på, hvor man måske skal supplere dét, børnene lærer i skolen.

Find rapporten på dlm.dk/troifamilien.

Nu kan I tale om den eller de skoler, hvor I går.

Det behøver ikke at handle om at skifte skole, men mere om, hvordan det er at gå på skolen.

I forældre kan fortælle, hvorfor I har valgt skolen til jeres barn, og I børn kan fortælle, hvordan det er at være kristen i skolen.

Sammen kan I overveje, hvordan skolen bidrager til, at I kan leve en sundt kristent menneskeliv.

TROSBASEREDE HJÆLPEORGANISATIONER ANERKENDES AF FN

I EN NY FN-PAGT NÆVNES KRISTNE HJÆLPEORGANISATIONER FOR FØRSTE GANG I FN'S HISTORIE. ÅRTIERS MISTÆNKSOMHED ERSTATTES SÅLEDES AF ANERKENDELSE.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO JESPER HANSEN

▲
CKU har støttet flere af LM's diakonale indsatser de seneste år. Et af dem er missionær Jesper Hansens projekt med videreuddannelse af lærere i tilknytning til FLAME Cambodia.

En stor del af den nødhjælp, som bliver udført på verdensplan, varetages af kristne og religiøse hjælpeorganisationer. Men det er først for nylig, FN er begyndt at anerkende kristne og religiøse organisationers bidrag til udviklingsarbejdet.

Tilbage i september vedtog FN en ny pagt med navnet Pact of the future (dansk: Fremtidspagt) med 56 punkter om, hvordan FN blandt andet vil skabe en verden med mere fred og mindre

ulighed og på den måde tilbyde en bedre verden for kommende generationer. Og her bliver religiøse og trosbaserede hjælpeorganisationer nævnt som en del af løsningen.

FØRSTE GANG I FN-DOKUMENT

For flere internationale trosbaserede udviklings- og hjælpeorganisationer, sender det et signal om en ny anerkendelse af religionens betydning i udviklingsarbejdet.

”Det er første gang, trosbaserede organisationer nævnes udtrykkeligt i et FN-dokument, der udstikker handlinger, som medlemslandene slutter op om. Det er dermed også en anerkendelse af trosbaserede organisationers betydning for det internationale arbejde,” fortæller politisk rådgiver ved Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde Filip Buff Pedersen til *Kristeligt Dagblad*.

KAN BYGGE BRO

Hidtil har et sekulært organ som FN betragtet disse organisationer med en vis skepsis og mistænksomhed, da deres humanitære arbejde ofte ledsages af en missional indsats. Men noget tyder på, at de trosbaserede organisationer nu i højere grad anerkendes for at kunne noget særligt, når det kommer til det internationale freds- og udviklingsarbejde.

I en tid med meget splittelse – også religionerne imellem – kan de kristne aktører være med til at nedbryde fordomme og bygge bro.

Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde har støttet flere af LM's diakonale indsatser i missionslandene de seneste år. Blandt til FLAME Cambodia, som arbejder blandt Phnom Penh's fattigste børn samt projekter i Tanzania som skal forbedre vilkårene for kvinder gennem undervisning i hygiejne og kvinderettigheder. ■

^
Den katolske pave Frans kalder synodens konklusioner for særdeles konkrete og har valgt at implementere dem direkte.

Den katolske kirke hører på medlemmers visioner

STOR UNDERSØGELSE AF VERDENS KATOLIKKERS ØNSKER TIL KIRKEN ER EFTER TRE ÅR BLEVET AFSLUTTET.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO WIKIPEDIA

Siden 2021 har den katolske kirke for søgt at få verdens 1,4 milliarder katolikker i tale gennem en såkaldt synodal proces.

For at få indblik i jævne katolikkers visioner for kirken har medlemmer i sogne, foreninger og andre grupper været involveret i drøftelser om, hvad der rører sig i kirken, og hvad der skal til, for at kirken udlever sin mission i verden.

Formålet var at opnå større samspil mellem den katolske kirkes traditionelle lære og nutidens behov samt fremme inklusion og gennemsigtighed i den kirkelige ledelse.

STØRRE INVOLVERING AF LÆGMÆND OG KVINDER

Processen blev afsluttet den 26. okto-

ber med offentliggørelsen af forsamlingens slutdokument. Den katolske pave valgte at implementere synodens konklusioner direkte og ikke selv forfatte et efterskrift.

"Der er allerede særdeles konkrete forslag i dokumentet, som kan være en guide for kirkens mission på forskellige kontinenter og i forskellige sammenhænge," udtalte pave Frans.

Det afsluttende dokument opfordrer til at styrke pastoralrådene på sogne- og bispedømmeniveau og til at have flere regelmæssige samlinger på tværs af alle kirkelige niveauer. Lægmand skal i højere grad involveres og deltage i kirkens ledelse, og nye procedurer for udvælgelse af biskopper foreslås. Dokumentet fastslår også, at kvinder skal kunne indgå i ledende roller i kirken.

NY LANDSFORMAND FOR MEDIEORGANISATION

På sit landsmøde den 5. oktober valgte KLF Kirke og Medier ny landsformand. Det blev den 62-årige Peter Larsen, der til daglig er kommunikationschef for Adventistkirken i Danmark.

Peter Larsen afløser Carsten Riis Jensen, der fortsætter i KLF's bestyrelse som menigt medlem.

DANSKER SOM FORMAND FOR MAF INTERNATIONAL

Danske Søren Filbert er ny formand for MAF's internationale hovedorganisation, der står bag MAF's baser i 12 af MAF's 24 arbejdslande verden over. Søren har siddet i den danske MAF bestyrelse fra 2016-2024 og i den internationale bestyrelse fra 2022 og frem.

BEDEUGE 2025 MED TEMAET "FRIMODIG TRO"

I 2025 afholder Evangelisk Alliances bedeuge den 5.-12. januar under temaet "Frimodig tro".

Folderen med ugens refleksioner og bedeemner kan hentes på Evangelisk Alliances hjemmeside eller købes hos Lohses Forlag.

Refleksionerne er skrevet af sognepræst Thomas Frovin med afsæt i Judas' Brev. Årets indsamling går til "Lad os tale om tro".

Menighedskonsulent i LM Peter Leif Mostrup Hansen opfordrer til, at man vælger ét kirke- ligt tilhørssted frem for dobbelt medlemskab. "Rent teologisk mener jeg ikke, det er holdbart med dobbelt medlemskab," siger han.

DOBBELT MEDLEMSKAB TIL DISKUSSION

DER KAN OPSTÅ FORSKELLIGE PROBLEMER, HVIS MAN TILLADER MEDLEMMER I DEN DANSKE FOLKEKIRKE OGSÅ AT VÆRE MEDLEM AF ET ANDET TROSSAMFUND – OG PARTIERNE I FOLKETINGET ER IKKE ENIGE OM, HVORDAN EN EVENTUEL LOVLIGGØRELSE KUNNE SE UD.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN FOTO CHRISTIAN ROAR PEDERSEN

Folketingets partier står noget forskellige steder, når det kommer til spørgsmål om, hvorvidt et medlem af folkekirken også må være medlem af et andet trossamfund. Det viser en rundspørge blandt partiernes kirkeordførere, som *Kristeligt Dagblad* har foretaget.

Til de mest eftergivende hører partierne Enhedslisten og Alternativet. Begge vil være villige til stemme for et forslag, hvor et folkekirkemedlem kan være medlem af et andet trossamfund – kristent eller ej.

TIDLIGERE KIRKEMINISTER KALDER TIL ÅNDELIG MODENHED

Socialdemokratiet ønsker ikke at gå så vidt. Men Kim Aas, kirkeordfører i Socialdemokratiet, vil tillade medlemmer af andre kristne trossamfund at være medlem af den danske folkekirke. De faldende medlemstal og den svage opbakning til menighedsrådsvalgene er for ham et signal om, at man må tænke nyt i folkekirken. Her kunne en lovliggørelse af dobbelt medlemskab være et nyt tiltag.

"Vi skal turde tænke anderledes, og vi skal turde åbne dørene for dem, der står på den anden side. Jeg tror på, at de kan bringe nyt liv til folkekirken, inspirere og måske endda udfordre os," skrev han i et debatindlæg på *kirke.dk* den 16. oktober.

Liberal Alliance bakker også op om et dobbelt medlemskab, når det gælder andre kristne trossamfund.

Forhenværende kirkeminister Birthe Rønn Hornbech (V) mener dog, at man risikerer at udvande folkekirken, hvis man vil for eksempel vil løse manglen på menighedsrådslemmer ved at lade en katolik blive medlem. Den evangelisk-lutherske lære kan ikke fastholdes, "hvis mennesker, der nægter at forlade andre trossamfund, bliver toneangivende i folkekirkens menighedsråd," påpeger hun i et indlæg på *kirke.dk*.

UHENSIGTSMÆSSIGT AT VÆRE MEDLEM FLERE STEDER

Dansk Folkeparti og Danmarksdemokraterne vil heller ikke tillade, at man kan være medlem

af folkekirken og et andet, ikke-luthersk kristent trossamfund. Men bekender begge trossamfund sig til et luthersk bekendelsesgrundlag, kan et dobbelt medlemskab godt være aktuelt.

Menighedskonsulent i LM Peter Leif Mostrup Hansen ser mere skeptisk på muligheden for dobbelt medlemskab og vil opfordre folk til at vælge ét kirkeligt tilhørssted frem for at være medlem flere steder.

”Rent teologisk mener jeg ikke, det er holdbart med dobbelt medlemskab. Eksempelvis bliver det hyrde-mæssige ansvar spredt ud på flere, hvis man er medlem mere end ét sted.”

Ifølge menighedskonsulenten må man også gøre op med sig selv, hvem man vil støtte økonomisk.

”Man må jo støtte, hvem man vil, men det betyder meget for de små økonomier i frimenighederne også at få det beløb, man sparer i kirkeskat,” siger han.

I en rapport fra 2020 kan man læse, at 1 procent af folkekirkens medlemmer også tilhører et andet kristent trossamfund. ■

GENERALFORSAMLING DEN 25.-26. OKTOBER

Blandt andet indsatsen i internationale mission og budget for 2025 var på dagsordenen for LM's generalforsamling, der blev holdt på LMH.

DE UNGE SKAL HØRES

Punktet om vilkårene for de unge, og hvad det betyder i en LM-sammenhæng, fyldte meget på dagsordenen. Drøftelsen tog udgangspunkt i et oplæg ved sekretariatsleder Miriam A. Myhre og konstitueret LMBU-leder David Jespersen. De talte blandt andet om sekularisering, præstationskultur og psykologisering, som i særlig grad præger nutidens kristne unge.

I den efterfølgende debat pegede LM's landsformand, Peter Rask, på vigtigheden af at styrke børne-, junior- og lærerarbejdet, så der er tid til at opbygge en taleret ind i de unges liv.

”Interessen og omsorgen skal mærkes fra barnsben,” understregede han.

Flere pegede på vigtigheden af, at de voksne i menigheden bruger tid med de unge og lade dem komme til orde. Og så blev det understreget, at det ikke er ”de unge”, men ”vores unge”.

HYRDEANSVAR I LMU

Også spørgsmålet om hyrdeansvaret i de enkelte LMU-kredse blev rundet. Mange unge anser LMU-konsulenten som den åndeligt ansvarlige i de enkelte LMU-kredse.

Her pegede flere på vigtigheden af, at den lokale ledelse træder til og tager ansvar. For en ungdomskonsulent kan ikke varetage opgaven – og er ikke ansat til at gøre det.

KØRSELSTAKST OG "LARMENDE BIBLER"

På baggrund af landsformand Peter Rasks formandsberetning drøftede man også, hvordan sunde fællesskaber ser ud i LM. Bogudgivelsen *De fortabte sønner* fra tidligere på året var baggrunden for drøftelsen.

Dagsordenen indeholdt også et spørgsmål om, hvorvidt kørselstaksten i LM skal hæves. En tilkendegivelse viste, at det ønskes et flertal. Landsstyrelsen undersøger sagen nærmere.

Menighedskonsulent Peter Leif Mostrup Hansen præsenterede LM's næste større fokusområde, ”Larmende bibler.”

Lars Dysager, Henrik Bjarre Jakobsen og Allan Kastbjerg blev alle genvalgt til Landsstyrelsen. Peter Rask og Lars Dysager modtog genvalg som henholdsvis formand og næstformand.

LISE BERGGREN SMIDT
FAMILIEKONSULENT
LBS@DLM.DK

KRISTIAN ANDERSEN
FAMILIEKONSULENT
KA@DLM.DK

HVORFOR SKAL VI HOLDE OS FRA PORNO?

I sidste nummer af *Tro & Mission* kunne vi læse om et meget ærligt ægtepar, som valgte at fortælle deres historie om, hvad skjult porno havde gjort af skade på deres ægteskab, og hvordan Gud havde helbredt manden, så de nu var på en ny vej sammen. Det er en smuk historie om ærlighed og sårbarhed i ægteskabet og Guds gode gerning, og vi må bede om, at flere må opleve hans kærlighed på samme måde.

PORNO PÅVIRKER EVNEN TIL AT FÅ ORGASME

Sandheden om porno er, at det er afhængighedsskabende og ødelægger sexlivet i ægteskaber.

Porno fås i alle afskygninger og hårdhedsgrader, og fordi hjernen vil have mere og hårdere porno for at blive stimuleret, ender nogle mænd (og kvinder) i en ond spiral, hvor de ser på en helt forvrænget udgave af sex på skærmen for at kunne få orgasme. Porno har intet at gøre med det sexliv, der leves i hjemmet hos ægtepar – det er en falsk verden uden kærlighed.

Den, der ser porno, selvom han/hun elsker sin ægtefælle og gerne vil have sex med vedkommende, ofte ikke kan få orgasme ved samlejet, fordi hjernen har vænnet sig til meget hårdere og grænseover-

skridende billeder for at skabe den nødvendige ophidselse.

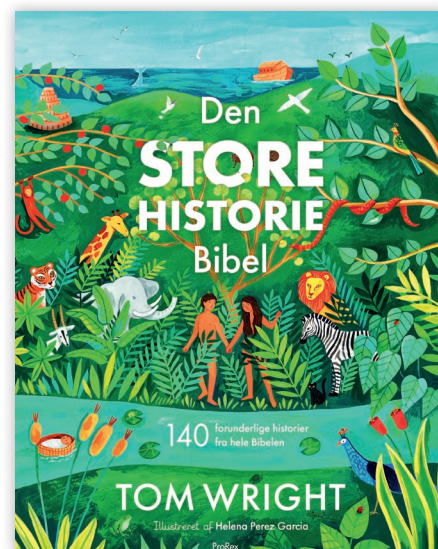
PORNO ER ALT FOR LET TILGÆNGELIGT

AdamogEva.dk har lavet en undersøgelse blandt kristne unge, der viser, at 91,3 procent af alle drenge og 43,2 procent af alle piger har set porno. Hvorfor så højt tal? Fordi det er så let tilgængeligt, og fordi mange slet ikke er klar over, hvor skadeligt det er.

Derfor bør alle forældre til børn over 4. klasse tale med deres børn om ikke at se eller klikke på den slags på mobilen, tabletten eller computeren og eventuelt sætte filter på børnenes computer, så de slet ikke kan komme ind på sådanne sider. Disse filtre kan man få hjælp til at finde på AdamogEva.dk's hjemmeside.

Hvis man har et forbrug af porno, er det en god ide at lægge kortene på bordet og fortælle sin ægtefælle om det, og/eller finde en person, der kan hjælpe med at holde en fast på ikke at se det.

Som mand kan du deltage i en gruppe for pornoafhængige under familiearbejdet i LM. Skriv til Kristian Andersen. Er du kvinde, kan du henvende dig til Lise Berggren Smidt. Al henvendelse er selvfølgelig med fuld tavshedspligt.

TOM WRIGHT:

DEN STORE HISTORIE BIBEL

PROREX 2024

290 SIDER – 250,- KRONER

BIBELCITATER I BOGEN ER FRA BIBELEN 2020

Kristendommen handler om Guds store historie med verden – fra skabelse til nyskabelse. Vores trosbekendelse er ganske enkelt bibelhistorien i koncentreret form.

Derfor står bibelhistorien også centralt i den kristne oplæring af børn: Moses, Daniel, Jesus, Zakæus ... Mange børn får næsten for meget. De kender historierne ind og ud og frem og tilbage og begynder at kede sig.

Da er det på tide at opgradere bibelhistorien: Der skal inddrages meget mere af det historiske stof. Det skal fortælles i samspil med andre dele af Bibelen. Og det skal fortælles, så frelseshistorien bliver tydelig.

GUD VIL GERNE VÆRE SAMMEN MED MENNESKER

Det er netop, hvad *Den Store Historie Bibel* gør. Vi kommer langt omkring i Bibelen historiske stof, og det krydres med lovstof, salmer, ordsprog, profetier, breve og Åbenbaringsbogen.

Det hele centrerer om Gud, der vil

Bibelhistorie for børn centreret om Guds aftaler med mennesker

ANMELDER GLÆDER SIG OVER, AT DENNE BØRNEBIBEL KOMMER LANGT DYBERE NED I FORSTÅElsen AF BIBELEN OG TROEN, END BIBLER FOR BØRN OFTE GØR.

ANMELDELSE BIRGITTE KJÆR

være sammen med menneskene: i Edens Have, i telthelligdommen, i templet, i Jesus, i de kristne og på den nye jord. Og det centrerer om Guds særlige aftale i GT og Guds nye aftale i NT.

Stoffet er disponeret i 140 afsnit på hver én side og med et stort billede på modsatte side. På hver side får man at vide, hvor i Bibelen stoffet er hentet fra, og ofte henviser beretningerne til hinanden fra GT til NT og omvendt, så sammenhængen bliver tydelig.

Det giver flere anvendelsesmuligheder for bogen: Læs den fra ende til anden. Læs én historie ad gangen, og læs originalen i Bibelen selv. Læs historierne, der henvises til, og tal om sammenhængen.

DYBERE I FORSTÅElsen AF BIBELEN OG TROEN

Denne bibelhistorie kommer således langt dybere ned i forståelsen af Bibelen og troen, end vi er vant til. Derfor er det heller ikke overraskende, at der er flere ting, man kunne ønske anderledes.

Min største anke er, at bogen i GT bruger navnet Jahve i stedet for Herren. Det virker fremmedgørende, for hvem af os har nogensinde bekendt troen på Jahve eller bedt til ham? Det kan løses ved, at man tænker eller siger Herren i stedet for Jahve, når bogen læses op.

Jeg oplever dog også, at Gud nogle steder bliver gjort lidt tam og svag, når han skildres som trist, bedrøvet, skuffet og nedtrykt i stedet for vred. Og det er ærgerligt, at billedforbuddet –

Denne bibelhistorie kan klart anbefales for dens mange og store styrker.

som i de reformerte kirker – er med som et af de ti bud.

NOGLE FORTÆLLINGER OPLEVES LIDT TUNGE

Tom Wright fortæller i datid og førdatid. Det fremhæver den historiske virkelighed, men det gør indimellem fortællingerne lidt tunge og ”længere væk”.

En del af historierne fortælles levende, mens andre hæmmes for meget af den begrænsede plads. Det er en udfordring for næsten alle bibelhistorier.

Ingen bibelhistorier er fuldkomne. Denne kan klart anbefales for dens mange og store styrker. Andre bibelhistorier for større børn kan supplere med hver deres styrker og svagheder. Det kunne være *Bibelens historier* af Ingrid Schröder-Hansen, *Bibelen. Udvalgte fortællinger*. Illustreret af Esben Hanefelt Kristensen, *Bibelen hver dag* af Beate Højlund, og *Gud i aktion* af Dawn Mueller.

Endelig kan mange af Bibelens historier sagtens læses højt direkte fra Bibelen. ■

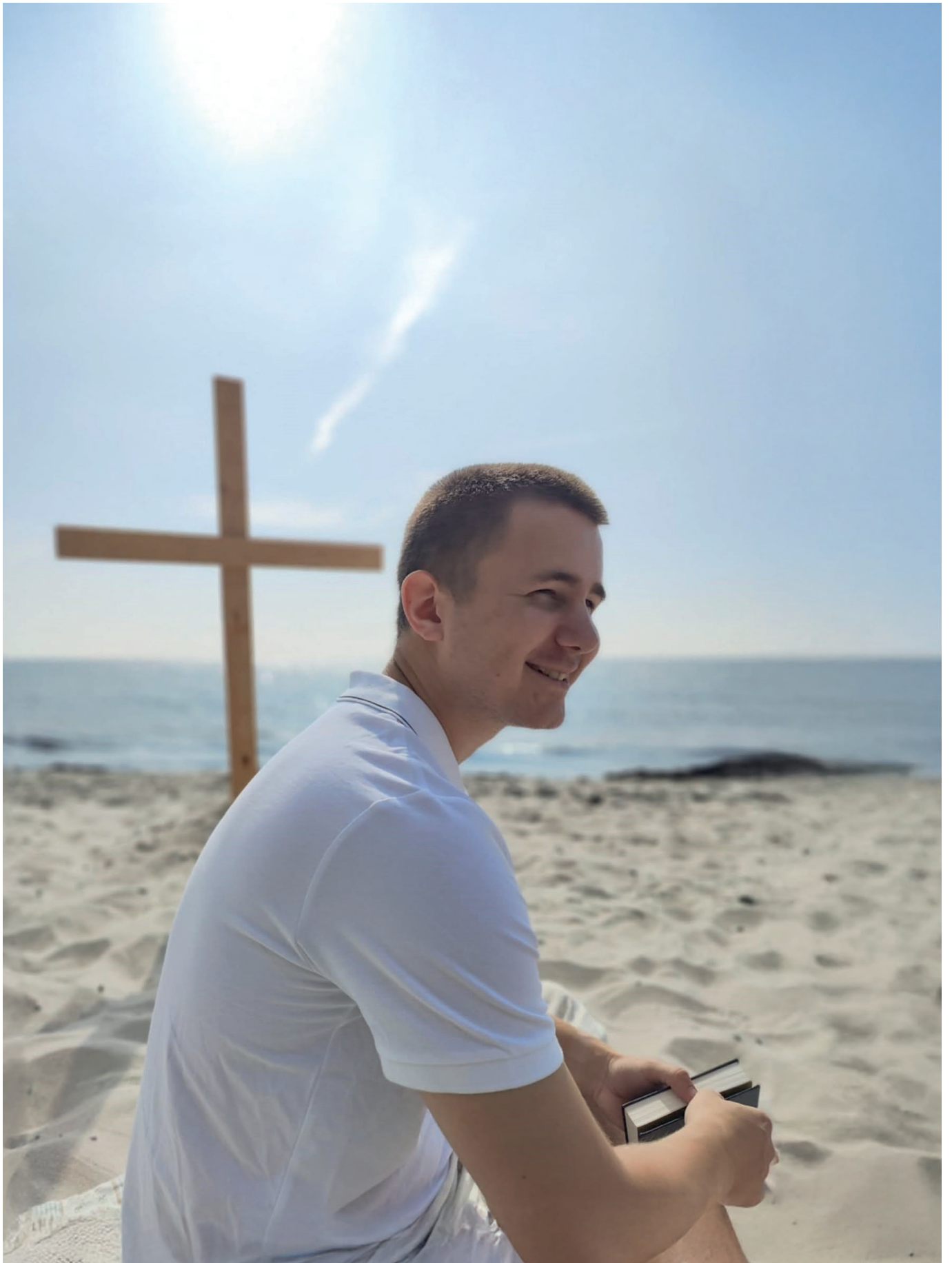

BIRGITTE KJÆR

RELIGIONSPÆDAGOG

OG FORFATTER

BIRGITTEKJÆR4@GMAIL.COM

Den gudstjeneste i LM-Kirken Østbornholm, hvor Emil Albret blev døbt, blev holdt på stranden ved LM-lejren på Bornholm.

23-årige Emil er lige blevet døbt

MED ØSTERSØEN SOM DØBEFONT AFSLUTTEDE EMIL EN LANG REJSE, HVOR HAN BLANDT ANDET VAR FORBI ØSTENS RELIGIONER. DÅBEN BLEV FEJRET PÅ STRANDEN SAMMEN MED VENNER FRA LM PÅ BORNHOLM.

TEKST ANDERS SOLGAARD FOTO LARS FINN HOLM, ANDERS SOLGAARD

Hvis du var kommet forbi stranden ved LM-lejren på Bornholm den 31. august, havde du nok spærret øjnene op. Et par unge fyre skovlede tang væk, mens en præst satte et kors i sandet. I baggrunden nød en tysk familie sommervarmen, mens en lokal tog sig en svømmetur.

23-årige Emil Albret skulle døbes, og gæsterne kom fra flere forskellige kristne fællesskaber på øen: LMU-foreningerne, LM i Aakirkeby, Soldaterhjemmet, Bornholmerkirken og LM-Kirken Østbornholm, som stod for dåben. I fællesskab var de blevet brugt til at lede den unge LMU'er, der oprindeligt kommer fra Sydsjælland til tro.

"Jeg havde ikke tænkt meget over religion indtil for fem år siden. Begge mine forældre er døbt, men de mente, at jeg og min lillebror selv skulle tage den beslutning, når vi var gamle nok til det," fortæller han, mens han knapper en cola op.

"Jeg voksede op med en fast tro på videnskaben. Religion var spændende – men helt uden sandhedsværdi. Men i slutningen af mine teenageår oplevede jeg, at jeg manglede noget. Jeg kunne ikke finde ud af, hvem jeg var. Hvorfor mine følelser var, som de var. Det var kaotisk. Jeg startede til kampsport

for at få kontrol over noget af det. Lige præcis der, hvor jeg trænede, dyrkede de også en gren af buddhismen. Det var perfekt for mig – for så kunne jeg jo se, hvad det spirituelle kunne."

De næste år kværnede Emil sig igennem bøger, artikler og videoer om buddhisme, hinduisme, filosofiske retninger og naturreligioner. Han havde hørt om kristendommen, jødedommen og islam, så det var ikke nær så spændende. Det var først, da værnepligten kaldte ham til Bornholm i foråret 2023, han begyndte at kigge mod kristendommen.

"Jeg spejdede stadig efter en retning i livet og noget, jeg kunne leve efter. Det fandt jeg på kasernen og særligt på soldaterhjemmet. Min gruppefører – som ellers ikke var kristen – nævnte hele tiden Matt 6,34. Hele tiden! Og alligevel glemte jeg det igen og igen. Så en dag gik jeg på Kuffen (soldaterhjemmet red.) med min feltbibel og satte mig for at lære det udenad."

VÆR IKKE BEKYMREDE FOR DAGEN I MORGEN

Der læste Emil igen og igen ordene fra Jesu bjergprædiken:

"Så vær da ikke bekymrede for dagen

DÅBEN HAR NEDBRUDT EN BARRIERE INDE I MIG

Da Emil ønskede at blive døbt, ringede hans venner Magnus og Mikkel til LMU's ungdomskon-sulent på øen, der også er præst i LM-Kirken Østbornholm.

Efter en dåbssamtale blev det aftalt, at stranden ved LM-lejren skulle være stedet, og efter prædiken gik præsten og Emil ud i Østersøen, og Emil blev døbt til klapsalver og lykønskninger fra de fremmødte.

"Det var en helt fantastisk dag," fortæller Emil.

"Halvdelen af dåbsgæsterne havde jeg ikke mødt før, men det var rørende, at de kom for at byde mig velkommen i fællesskabet. Dåben er min indgang til det kristne fællesskab, og den har givet mig ny frimodighed. Der var måske en lille barriere for mig selv før, fordi jeg ikke var døbt endnu. Men den er brudt ned."

"Jesus bankede på – og jeg har lukket ham ind. Der var ikke ét tidspunkt hele den dag, hvor jeg ikke gik og smilte. Og siden har det underligt nok været nemmere at dykke ned i mine andagtsbøger og min bibel. Jeg er kommet tættere på Jesus, og nu skal jeg lære ham endnu bedre at kende."

» Det var sandt. Jesus var virkelig den, han sagde, at han var. Jeg var klar til at blive døbt.

i morgen; dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til. Hver dag har nok i sin plage.”

De ord vakte genklang i Emils hoved, og nu reciterede han dem også, hver gang han og hans deling endte i udfordrende situationer.

Fritiden begyndte han at bruge på Kuffen. Soldaterhjemslederen og volontørerne Magnus og Rebekka blev hans samtalemakere, og de tog ham også med til fredagssport, lovsaugsfest og LMU-aftener. Det hele blev en del af Emils hverdag, og da Magnus foreslog, at de – sammen med Magnus’ ven Mikkel – skulle flytte sammen på en gammel gård uden for Østerlars, slog han til.

”Magnus og Mikkel inviterede mig ind i deres fællesskab og til deres venner, og der talte vi en masse om tro. De tog mig med kirke og til LMU og lod mig se det kristne fællesskab. Jeg var fak-

tisk lidt misundelig på dem. For jeg kunne se, hvad det at kende Jesus gav dem af ro og glæde – og det ville jeg også have. Det var det, jeg havde ledt efter i flere år. Nu kan jeg godt se, at det var Jesus, der bankede på min dør og ville lære mig at kende.”

Månederne gik, og samtalerne blev dybere og dybere. Emil var ikke mere bare en, der var med på en kigger. Han vendte ordene i sit hjerte, og en dag gav det hele mening.

”Pæren lyste bare. Det var sandt. Jesus var virkelig den, han sagde, at han var. Jeg havde erfaret, at lige meget hvilke spørgsmål jeg kom med, havde Bibelen altid noget at byde ind med – også om ikke-religiøse ting. Jeg ville ikke lænere bare stå udenfor – jeg ville være en del af det kristne fællesskab. Jeg var klar til at blive døbt.” ■

Barselsvikar for pædagog søges til børnehave i Skjern

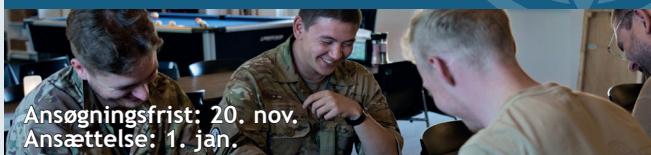

Barselsvikar søges for pædagog pr. 15. januar 2025, til kristen børnehave i Skjern. Stillingen er på 32 timer ugentlig.

Se hele stillingsopslaget på www.solsikken.name

VÆR MED TIL AT FORKYNDE I ORD OG HANDLING

Er du vores nye leder på KFUM's Soldaterhjem i Skive eller Fredericia?
Læs mere: kfums-soldatermission.dk

Ansøgningsfrist: 20. nov.
Ansættelse: 1. jan.

GI' DIG SELV EN GAVE

BibelNøglen365 giver hjælp til at gå på opdagelse i Bibelen hver dag – hele året

Køb et abonnement på **BibelNøglen365**, og få denne fine bog med kvit og frit.

BIBELNØGLEN

bibelnoglen.dk – info@bibelnoglen.dk

LIVET ER VÆRD AT LYTTE TIL

Ring og bestil tid til en gratis høretest

Vi lytter til dig!

Tel.: 9785 1212
vestjyllandshc.dk

VESTJYLLANDS HØRECENTER
v/ Lars Braüner

HOLSTEBRO • STRUER • RINGKØBING • SKJERN

KFUM'S SOLDATERMISSION SØGER GENERALSEKRETÆR

Vi gør en forskel i soldaters og veteraners liv.

Har du de ledelsesmæssige evner og den erfaring, der skal til for at stå i spidsen for KFUM's Soldatermission?

Ansøgningsfrist: 1. december 2024

Læs mere: kfums-soldatermission.dk

For yderligere oplysninger er du velkommen til at kontakte: Konsulent Kresten Reuss Kragh-Schmidt på +45 29689668 eller kresten@mentaltouch.dk.

Formand for KFUM's Soldatermissions bestyrelse Ole Rasmussen på +45 5365 3096 eller ole@kfums-soldatermission.dk.

Alle henvendelser behandles fortroligt.

MentalTouch
Rehabilitering

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:

Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Vejse: 26 83 37 44

Gumles Jul - jagten på lyset

Børnenes julehæfte er ude nu og kan købes på LMBU's webshop for 20,-/stk.

SENIORBOLIG SÆLGES

Andelsbolig på 93 m² centralt i Silkeborg – Vestergade 34A st.tv. – sælges for kr. 718.060.

Der er i alt fem lejligheder for seniorer i bofællesskabet Præstegårdshaven.

Stueplanslejligheden er lys, indrettet ældrevenligt og indeholder entre, stue, soveværelse samt spisekøkken mm.

Inden for 500 meter findes kirke, station, indkøb og gågade.

Kirkelig tilknytning foretrækkes.

Henvendelse til Lars Medom Madsen, 40743070 eller familienmedom@gmail.com

Lejligheder i Aarhus

 Solrig altan og lynhurtigt fibernet

 Gratis parkering og delebil

 Gratis nyttehave og plads til husdyr

 Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne – Kom med din hverdag

 Priser fra 6.480 kr.

JULEGAVEIDÉ

Spred et lys, der giver håb i verden.

Overskuddet går til udviklingsarbejde i Tanzania, Albanien m.fl.

WWW.ADVENTSSTJERNER.DK

BRØDREMENIGHEDENS DANSKE MISSION

Den Kristne Friskole
i Holstebro

Vi søger en lærer til mellemtrinnet

Se mere på denkristnefriskole.dk/ledigestillinger

Dit næste job-eventyr?
Missionær til Somandsmissionen
i Ilulissat, Grønland

Vi leder efter vores næste kollega til at drive missions- og velfærdsarbejde på den Grønlandske vestkyst.

Læs om stillingen på somandsmissionen.dk/job-i-ilulissat
Eller skriv til Generalsekretær Nicolaj Wibe på nw@somandsmissionen.dk

penta byg a|s

pentabyg.dk

TRO & MISSION

Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dml@dml.dk / 48 20 76 60
www.dml.dk

TRYK

Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR

Morten Holgård Tychsen
mht@dml.dk / 28 95 65 03

REDAKTION

Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på
tm@dml.dk / 48 20 76 80.

Magasinets indhold er ikke nødvendigvis
udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibeltitater er fra den autoriserede oversæt-
telse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT

Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grøn-
land): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under
30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er
tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både
gammel og ny adresse.

ANNONCER

Annoncer til næste nummer skal være re-
daktionen i hænde senest tirsdag den 19.
november 2024.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER

Tro & Mission nr. 15/2024 udkommer 29.
november.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE

4. kvartal 2024: Tro&M2024-4
3. kvartal 2024: Tro&M2024-3

STØT LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto
2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dml.dk/støt.

KARIN BORUP RAVNBORG

KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER OG JOURNALIST
KBR@DLM.DK

FANTASTISK AT GENSE MISSIONSARBEJDET I TANZANIA EFTER MANGE ÅR

Hvad laver du lige for tiden?

Lige nu prøver jeg at få styr på de mange fotos og notater, jeg tog på min rejse til Tanzania i september. Jeg fik lov at komme med på den 14-dages jubilæumsrejse, som LM arrangerede til Ulanga og Iringa.

Her oplevede jeg meget af det missionsarbejde, vi har skrevet så meget om i *Tro & Mission*. Og så har jeg en masse spændende artikler, jeg skal have skrevet fra turen.

Er der noget, som har glædet dig særligt på det seneste?

Rejsen blev også til mange gensyn fra den tid, da jeg som ung var udsendt for LMU som video-volontør til Ifakara.

Den største oplevelse for mig var at møde min gode veninde Aneth, som jeg underviste dengang for snart 30 år siden. Det var fantastisk at se hende igen, og det glæder mig meget, at hun kan bruge det, hun har lært af projektet, så hun i dag optager videoer for andre og på den måde forsørger sin familie.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?

Vi kan takke for, at det går godt for kirken i Ulanga-Kilombero, og at mange nye kommer til tro.

Hvad laver du i fritiden?

Jeg bruger mange timer på sang og musik i vores kirke, hvor min mand og jeg er med i lovsangsbandet. Det sker, at vi skriver vores egne sange, og vi tager også af og til ud og spiller og synger for andre.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?

Johannes' Åbenbaring 2,10b, som også var mit konfirmationsvers: "Vær tro til døden, og jeg vil give dig livets sejrskrans."

Flere steder i Bibelen bruges billedet med en idrætsudøver: "Løb", "Hold ud" og så videre. Det er ikke lige min stærke side. Men her knyttes det sammen med befalingen: "Vær tro".

Jeg oplever, at Gud igennem mit liv har givet mig gaven til at være trofast – i opgaver, relationer med mere. Derfor motiverer dette vers mig på en særlig måde til at leve tæt på Gud i min hverdag.

TEMA: KRISTNE SKOLER

Tilbage i 1970'erne blev mange kristne friskoler oprettet som en protest mod den undervisning, som man begyndte at få på de statslige skoler i den periode. Og generelle tendenser i samfundet såsom den frie abort og frigivelsen af pornoen gjorde, at man så et behov for at give børn et sted, hvor de kunne blive beskyttet mod den udvikling.

I dag ser de kristne friskoler sig i højere grad som et sted, der udruster sine elever frem for at beskytte og isolere dem. Og det er langt fra kun kristne børn, som sendes hen på de kristne friskoler. De er således også en missionsmark, hvor børn får deres første møde med kristendommen og det kristne fællesskab.

De kristne skoler og institutioner kan sige noget unikt om, hvad det vil sige at være menneske.